یادداشت

فاتێ، ئێوارانم بنووسەوە
کیژەی مرۆدۆست

چۆلی فایەق

ktebkhana.pdf 6

66 Posts | 10.8K Followers | 2,773 Following

کتێبخانە

Book

ئامانجمان ئاشنابونە بە کتێب 📚

لێرەوە خوێنەری بەسودترین کتێب بە 📖📖📖

یارمەتیدەرمان بن 🙏🙏

هەمیشە ستۆری نوێ ببینە ☝☝☝

لینکی تیلگرام ⬇⬇⬇

t.me/ktebkhana1

qalat, Irbil, Iraq

See Translation

Edit Profile | Promotions | Email

Story Highlights

فاتێ، ئێوارانم بنووسەوە
کیژەی مرۆدۆست

ENDÊŞE

ناوەندی بڵاوکردنەوەی ئەندێشە

ناوەندی ڕۆشنبیری و هونەریی ئەندێشە

بەڕێوەبەری گشتیی ناوەند: هەژار مەجید

بەڕێوەبەری چاپ و بڵاوکردنەوە: سیروان مەحمود

ناوەندی ڕۆشنبیری و هونەریی ئەندێشە - ناوەندی بڵاوکردنەوەی ئەندێشە

سلێمانی - شەقامی مەولەوی - تەلاری بازرگانیی سیروانی نوێ - نهۆمی چوارەم

http://www.endeshe.net

andesha.library@yahoo.com ● andesha@outlook.com

http://www.facebook.com/Andeshalib

07501026400

فاتێ، ئێوارانم بنووسەوە

کیژەی مرۆدۆست

چۆلی فایەق

ENDESE

ناوی کتێب: فاتێ، ئێوارانم بنووسەوە کیژەی مرۆڤدۆست

ناوی نووسەر: چۆلی فایەق

بابەت: یادداشت

نیگاری بەرگ: ڕەوەند جەعفەر

نۆبەتی چاپ: یەکەم ٢٠١٨

چاپخانە: ئەندێشە

تیراژ: (١٠٠٠) دانە

نرخ: (٥٠٠٠) دینار

ژمارەی سپاردن: لە بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان ژمارە (١٣٠٥)ـی ساڵی (٢٠١٨)ـی پێ دراوە.

مافی ئەم کتێبە پارێزراوە©

بەبێ ڕەزامەندیی ئەندێشە، هیچ لایەنێک ڕێگەپێدراو نییە بۆ لەبەرگرتنەوەی ئەم کتێبە، جا گەر بە شێوەی ئەلکترۆنی، کاغەزی، وێنەیی، دەنگی، یان هەر شێوازێکی تری لەبەرگرتنەوە بێت.

پێشکەشکردن

بە ڕۆحی پاکژی باوکم، کە نێزکترین هاوڕێی منداڵیم بوو، ئێستەش یادی ئەو هەردەم دەمخاتە گریانەوە، پێشکەشە.

بە هەناسە پاکژەکانی ئێستەی دایکم، کە لە وییەوە فێری خوێندنەوە و نووسین بووم. ..هەوکەش بۆ دابڕان و غوربەتم دەگرییێت، پێشکەشە.

بە (کەریم کاکە) کە بە کرپییەوە لە نووسین، شاکاران دەخولقێنێت و گێڕانەوەی لا شیرین کردمەوە، پێشکەشە.

بە (بەدران حەبیب) بە یادی ئەو شەوانەی بەزممان دەگێڕا و لەسەر هەموو شتێک گفتوگۆمان دەکرد، لە خواوە بۆ خاک، لە سیاسەتەوە بۆ زمان، پێشکەشە.

بە پاشای هونەری غەمگینیی کوردی (فەرهاد زیرەک) کە هەموو ئێوارەیەک بە دەنگەکەی، بۆ نێو قوولاییەکانی ناخمان گەشتی پێ دەکردین و وەک ئاوێنە خۆمانی بە خۆمان نیشان دەداوە، پێشکەشە.

بە هەموو کوڕیژگە و کچیژگە هاوڕێکانم، کە لام زۆر خۆشەویستن، پێشکەشە.. بە هەموو ئەوانە پێشکەش بێت،

کە وەک من شێتانە چاوچاوانێ لەگەڵ ئێوارانی شار دەکەن.
هێندەش نا، بەڵکو بە هەموو خوێنەرێک پێشکەشە، تەنیا یەک کەس نەبێ، هەرگیز پێشکەشی وی نەبێ، ئەگەرچی هەوێنی پێگەیینی ئەم کتێبەش، ئەو بوو.

ڕێخۆشکردن

ئێوارە دادەهات، سالار تەلەفۆنی بۆ دەکردم، "ئەوە لەکوێیت، وەرە بناری قەڵاتێ، با هێندێ گەززە لە فیکری ئەم شارە بدەین".

ئێوارە دادەهات، هێمن لەنێو شرە کرۆڵە کلاسیکییەکەیەوە زەنگی بۆ لێدەدام، " کاکە لەکوێی؟ من وا لە سەرەتای جادە خۆڵەکە وەستاوم، سنووری من تا ئێرەیە."... هێندەی پێ نەدەچوو (نەبەز، ڕێدار، سافی، کۆسار، ئاران، سەرۆ، شاکاو، پێشەوا، ئاگری، ڕامیا، ڕاکار، کەوگەس، بەهرۆز و گۆڤار) بە تەلەفۆنێکی من کۆ دەبوونەوە، لە بەرزاییەکانی قەراغ شار، بەدەم جەوجەوەی گریان و پێکەنینەوە، خۆرمان ئاوا دەکرد و لە دیاریدا ماڵئاواییمان لە نەگبەتیی ڕۆژ دەکرد...

ئێوارە دادەهات،هەکاری یەک جۆرک غەمی دەخستە کۆشمەوە، منیش قڵ قڵ گوێزی دڵزاریم بۆ دەشکاند، لەگەڵ هندرێن، مستەفا، بارۆ و ڕێدۆی، گۆبەندی پێکەیینمان دەگێرا...

ئێواره دادەهات، یوسف پێوەندی دەگرت، "سبەی بەرەبەیانێ خۆت حازر بکە، سەرجێییمان دەگەڵ سرووشت هەیە و خۆمان لە کەژوکێوان نوێ دەکەینەوە".

ئێواره دادەهات، زانا لە بەردەگەی ماڵێمان بەدەم دیددیدەوه دەیگوت، " دە وەره، با بچین بۆ لایەک، تا هێندێ دەردی دڵمت بۆ بەیان بکەم".

ئێواره دادەهات، ئەرشەد نامەیەکی دەنارد: مارەباب لەکوێی؟ ئەوشۆ لای مەچکۆ دیار بە، عیشق غەریبی کردووین، بۆ دیداری مە چاو لە ڕێیە".

ئێواره دادەهات، سنه تەلەفۆنی دەکرد، "ئەوه لەکوێی، دە وەرە، با ئەم ئێوارەیەش بە مەکری دڵان، تەشقەڵە بە داروبەردی ئەم شاره بکەین".

ئێواره دادەهات، ئیسماعیل لە بازێرەوه تا ماڵ، بە پێیان، بە گفتوگۆیان، شەقامەکانی شاری پێ دەکوتامەوه.

ئێواره دادەهات، دایکم دیسان لە ناندینەکەی ماڵەوەڕا هاواری دەکرد، "دە بەخۆ کەوه، ئێوارەیە، نیوسەعاتی دی پاسی بازاڕێ نامێنێت."

ئێواره دادەهات، کابرا بە ناز و مەکران، دیسان لێ نەدەگەڕا، من چاوم بە سبەینان بکەوێتەوه.

لە ئێوارەیەکی مەندەهۆشدا نەبەز ناوێکی پڕ لە هۆشیاریی بۆ هەڵبژاردم... لە ئێوارەیەکی ڕەشدا، ئەستێره تارای سپی پۆشی... لە ئێوارەیەکی بەهاریدا، ژیانی باوکم پاییزی بەسەردا هات و گەڵای تەمەنی وەری... لە ئێوارەیەکی گەرمدا، بەدڵێکی سارد، شار ماڵئاواییی لێ کردم... من

ئێوارانم خۆش دەوێت، دڵشادی و دڵزاری ئەو کاروانەی تەمەنی ڕۆییوم، لە باوەشی ئێواراندا بووە... تەنانەت لە نکاری هاوڕێیانمەوە بە (کوڕی ئێوارانی شار) ناونرابووم.

ڕۆژی یەکەم

تاڵە تیشکەکانی خۆر، لە پێچی بسکۆڵەکانی قژی، لە بەرچاوی هاوشارانم، مەشخەڵی جوانترین تیشکی خودایی بوون. هاوشارانم باوەڕیان بە ڕاستبینیی چاوی خۆیان نەمابوو، لە چاوی خۆیان بە گومان کەوتبوون. بۆ سەلماندنی نەشیان و نەگونجانی ئەم بینینە، بەڵگەیان بە ئایەتی **(ما زاغ البصر)** دەهێنایەوە، بەدەم حەپەسان و واقوڕمانەوە، قەولی **(لن ترانی)** یان، دەخوێندەوە.

دایکم دەیگوت، **"بۆنوبەرامەی ئەو میخەکەی بە سینگوبەرۆکیوە کردبوو، لە بۆنی هەموو گوڵی، کە لە زەوی سەر دەر دێنێ، خۆشتر بوو"**.

لەسەر قادرمەکانی بناری قەڵاتێ، لەکن کامۆی چایخانەی سازڤان، بە شێوەی داری عوود، بەو بەژنوباڵا قیتەیەوە، ئەربیلای بۆدار دەکرد.

سالاری موهەندیس، وەستای تەدریس، کانگەی ئیلهام و مامۆستای مودەڕیس، بانگی کرد، **"دە وەرە کیژەی مرۆدۆست،**

چۆلی مێندەی یاد کردوویت، لە مە وا بوو تۆ مردوویت، چما ئەوە ئەتوو زیندووشیت؟ دەی بلێ با بزانین، چۆن بە خورپەی دلان، گەرد و غوباری بەرچاوان، رادەمالیت؟"

عاصیی عەفرا، کورسیی بنە خۆی، بۆ کیژەی مرۆدۆست بردە سەرەوەی قادرمەکان، تا بەسەری بکەوێت و لەنێو ئەو حەشامەتە، قسە بۆ خەڵکی چەقی شار بکات... بەلاش ئەرشەد نییە، عاصی مەعلانە، دەیزانی لەشی ئەو نازدار حەیرانە، لە پێچکە باغەکانی کورسیەکە نەرمترە، بۆیە ترسی کەوتنی فاتێ و شکانی کورسییەکەی نەبوو!

کیژەی مرۆدۆست، بە دەنگە ئەفسوناوییە خاریقولقاعاداتەکەیەوە فەرمووی،

"ئەی هەولێرنشینان، ئەگەر دەتانەوێت رۆمییانە بژیین، ئەوا دنیای (مەولانا) ئەم خەسلاتانەی تێدان:

* رێزگرتنی مرۆڤایەتی، روکنی یەکەمی ئیمانە.

* کافربوون بە مرۆڤ، گەورەترینە کوفرە.

*مرۆڤ، چەقی ژیانە. کەعبە بەدەوری دلی مرۆڤدا دەسوورێتەوە، تەوافی ماڵی خودا زیارەتی کەعبەیە بۆ رۆح.

* باوەڕبوون بە فرەدینی و مەزهەبی لەویشەوە بەرەو یەکبوونی باڵای دینەکان.

*رەتکردنەوەی قۆرخکردنی هەقیقەت لە تاکە "دین، نەژاد و رەنگ"ێک. دنیا کەمەر و هەقیقەت پشدێنە، پشدێنی هەقیقەت بە کەمەری هەر هەمووان بادراوەتەوە.

*دژە ئاقیدەی زەبری و باوەڕبوون بە سەربەستی و سەرپشکیی مرۆڤ. هاتن و چوون، جەبرە. لە ئەوەیاندا مرۆڤ هیچی بەدەست نییە، لێ نێوانی ئەو هاتن و چوونە،

ئازادی و سەربەستییە. خۆت نەخشەی ڕێی خۆت دەکێشیت.

* ڕۆح پەروەردە بکرێت، مەعنەوییەت پەرەی پێ بدرێت، حسێب بۆ ڕووکەش نەکرێت، گەر ویستت زیکری خودا بکەیت، بە مۆسیقا و سەما دەیکەیت.

* تێکەڵی خراپەکاران بە، خەتاباران بەرەو جوانی و چاکی، ڕاگوێزە. هەها ئەوانەی خەڵک بە چاوێکی سووکەوە لێیان دەڕوانن، تۆ بەشانازییەوە دەست بخەرە نێو دەستیان و هاوەڵییان بکە.

* گرنگی بەوە مەدە کەی مردن دێ، باسوخواسی مردن و نیشانەکانی قیامەت بەسەر چووە، هەر ئەو ڕۆژەی تۆ دەبیت بە ڕێبوار و ڕێی عیشق دەگریتە بەر، نەفخی سوور لێ دەدات.

* لەنێو گوفەک بۆ پاکژی بگەڕێ، لە گەنیو، گەییو بدۆزەرەوە.

* بەبێ عیشق مەژین، تا بەسەربەرزییەوە بمرن، ئاخر نزمترین مەرگ، مردنە بەبێ عیشق."

کامزی چایچی دەمی بووبوو بە تەڵەی تەقیو، لە بەرامبەریدا فزەی لێوە نەدەهات... لە هێکڕا لەشکری **چوار خودالەشەکەی** قەڵاتی هات، عەزازیل لەوێندەری هەڵاتە تەتەری هاواری کرد، " (عەشتار)ی خوداوەند دەفەرموێت، فاتی بەخێر هاتی."

ڕۆژی دووەم

نووسراوێکم خوێندەوە: هەموو ڕاستی و ڕاستوێژییێک، باش و ستایش کراوە. تەنێ ڕاستوێژیی سیخووڕ نەبێ، سیخوڕ، تا ڕاستتر ببێژێت، پتر هەقیقەت دەنێژێت. هەموو کەس درۆی لێ ناشرینە، هەر سیخوڕ نەبێت، تا درۆزنتر بێت، لەنێو بوونەوەردا جوانتر دەر دەکەوێت.

گوتی،

"دەی هەموو درۆ و درۆکردنێک، خراپ و لۆمەکراوە، تەنێ درۆی دنیا نەبێ، ئەویان زۆر چاک و ستایش کراوە."

یەکێک پرسی، "ئەمە چۆن؟"

وەرامی دایەوە، "ئەدی (مەحوی) باشترینی درۆیەکانی ئاشکرا نەکرد؟ وەختێ لە سلێمانی، لەسەر بانی خانەقاکەیەوە فەرمووی، **'بە ئاوی تێگەیشتین ئێمە، دنیا هەر سەرابێ بوو'** لە درۆی وجوود باشتر و ڕاستتر؟"

فاتێ (تەلموود)ی دەخوێندەوە، لە بەرە خۆی دەیگوت، "کابرا، وەی ئەگەر من لەجێی مەحوی دەبووم، وەهام دەگوت، **(بە ئاوی تێگەیشتین ئێمە، دینداریی هەر سەرابێ بوو...)"**

وەرن وەرن، لە (خوزەعبەلات)ی ڕیوایەتەکانی نێو ئەو کتێبانە بڕوانن، چۆن وەک ساقییە بێگانەکان، شەرابی درۆ، دەگێڕن.

گوتم،

"کیژێ داکەسێ، دین و دنیا، ڕاست و چۆنیانی چاوانن، چاوەکانیشت،خۆت نایاندینی، تەنێ لەنێو چاوی ئەوانی دی دەیانبینی، بۆیە لێت بوون بە سەراب."

فاتێ، "باوانم، من (دینداری) ئێژم... چ نەینۆکی دی نییە، بەدرێژایی شارستانێتییەک، بچمی (دین) لە ئاوێنەی دینداریی وان، دیتراوە... هەر ئەویان بە دین نیشان داوە... دینی ئەو پێڕە، **ئەلهەقێ، بە لۆغەتی بادینان، دینە دین!**

"کیژێ فاتێ، خۆ وەزن و قافیەی شێعرەکەت، تێکوپێک دا؟"

فاتێ، "کابرا، ئاخر وەزن و قافییەش، ڕاستییەکی بێوەزن و درۆیەکی بێقافیەیە!

شێوەی هەموو ڕۆژانی ساڵ

کە تەنیا بە(ی ە ک ی ن ی س ا ن) وەزنەکەی، ڕاست دەبێتەوە.

ئەسڵ لە دنیا درۆ و تراویلکەیە،

مرۆڤ باش پەی بەم هەقیقەتە دەبات،

بەڵام خۆی لە گێلیی دەدا.

یەکی نیسان، وەزن و قافییەی گشت ڕۆژەکانی تری ساڵ، ڕاست دەکاتەوە."

ڕۆژی سێیەم

واعیزێک، لە مەجلیسی ئیرشادی قەلاتێ، لەبەر خودا دەنووزایەوە و دەینالاند، **"ئەی خودێ، ویستی مە، بە بزەی سولتان نەکردریتەوە و بۆ خاتری فەخری عالەمێ، فیری 'نەخیر'مان بکەیت."**

کیژەی مرۆدۆست، لەبان خانووەکەی کن مەرقەدی (شێخ برایمی گەیلانی)ی ژێرزەمینێ، نەعرەتەیەکی لێ دا... مارەباب، دەتگوت فووی خودای بەنێو قورگیدا کراوە و بۆی هەناسەی ڕۆحێکی ئەزەلی، پەخش دەکاتەوە.

مەجلیسی واعیز، خڕ ڕوویان تێ کرد، کچە فەرمووی،

"واعیز، خاکت وە سەر تا کەنگێ ئەو داماوانە لە قوڕێ دەنێی؟ عەیامێکە بە نیەتی وەدەستخستنی بەهەشتی ئاخیرەت، دوعای لەدەستدانی بەهەشتی دنیای ئەو پیرە، دەخوێنیت!

هێ خەلکینە، ئەگەر تەمای فیربوونی 'نەخیر'تان بە دوعایان بێ، تامەتایە، چاوتان پێ ناکەوێ...

بۆ گوتنی 'نەخیر' ڕاکەن میز پەیدا بکەن...

بۆ چۆنیەتی گوتنی 'نەخێر' بینە هاودەمی 'گەل'کان-
بۆ وەختی گوتنی 'نەخێر' دە برۆن 'سیاسەت' فێر بن سیاسەت".

واعیز دۆش داما و بازاڕی نەما و ڕزقی بڕا.

ڕۆژی چوارەم

شەو داهات، مەجلیس بە کۆتا هات، واعیز بە کیژەی گوت،

"خودات دەگەڵ بێ، چاوی لەسەرت بێ."

هێشتە خوداحافیزییەکە بەپایان نەهاتبوو، فاتێ بە ڕوویدا تەقییەوە و گوتی، **"کوو کوفری ئەوهالە دەکەیت؟"**

واعیز بە واقوڕمانەوە هاتە وەرامی،

"کیژێ چ دەبێژیت، کفری چ؟"

بە قوڕگی پڕ لە گریانەوە، بەرسڤی دایەوە، "جەناب، بلێ، **لەگەڵ خودا بی، نەک خودا لەگەڵت بی.** ئاخر ئەمن چیم تا خودا لەگەڵم بێ؟ تۆ پێت وایە خودا هێندە بێئیش بێت، دێ دەگەڵ من دەکەوێ؟ مەحەمەدەل مستەفا، لە قەبرەکەیدا، تنۆک تنۆک فرمێسک وەسەر شوێنکەوتوانی خۆی دەڕێژێت، تاوێ گوێی لە قسەی عەلەقوبەلەق و فەتوا بێسەروبەرەکانی ئێوەی کاهین دەبێ.

ئەو کتێبەی نێو ڕەفەی چوارەم دەر بێنە، بەندی خوانەناسی بخوێنەوە، برایمی کوڕی ئەدهەم، لە لاپەری ٨ی (تەبەقاتول ئەلسۆفییە)دا، دەبێژێت،

'خودایە! ئەوەی بە تۆ ئاشنایە ناتناسێت... ئەی دەبێ حالی ئەوەیان چۆن بێت، کە پێت ئاشنا نییە؟'

ئێوەی واعیز، لە پێڕی دووەمن

هەش وە سەرتان..."

ڕۆژی پێنجەم

(خودایان شکاند)

بـە خەتێکـی ڕوقعەیـی، لەسـەر ئـەو پێسـتە خۆشـکراوە نەخشـێنرابوو، کـە وەسـەر دەرگـەی غورفـە چکۆلانەکـەی سـەعدووناوەدا، هەڵـی واسـیبوو...

قرچـەی نیوەڕۆیـە، گەرمایەکـی وەتۆیـە، تینـی تیشـکی ڕۆژەکـەی، سـەری کەچەڵان دەسـووتێنێت... بـەو جەهەننەمـەی، حەشـامەتێک زرتـەزەلام، بـە خوترمـەوە، بەردەرکـی کیژەیـان گرتـووە... خـۆم لەنێویـان پەسـتا و توانیـم خـۆ بگەیەنمـە کـن دەرگـەی. پشـتم لـە دیـوار و بیچمـم لـە حەشـامات،

"ئەرێ بەرازینە، ئەنگۆ چتان لەو کیژەی دەوێت؟"

حەشامات،

"کوڕە، کۆرەی؟

دە هێـوەڕو، نابینـی سـووکایەتی بـە شـعووری مـە دەکات، شـای بـە سـەپان نازانیتـن و لەسـەر دەرگـەی ژوورەکـەی، ئـەو کوفرەی نووسـییە؟ کوو لـێ دەگەڕێین، لـە شـاری مـەی دیندار، کوفـر پـەرش بکرێـت".

من ئەوە دەزانم فاتێ، ئیمانی لە هەموویان بەرزترە.
یەک بە دەنگی خۆم هاوارم کرد،
"هەرامە بە هەرامەی ئەو کەسی قسان دەکا."
هەر کە ئەمن وەهام گوت، دەتگوت بازیان لەسەر نیشتووە، لە هێکڕا وێکڕا کڕ بوون.
گازی کیژەم کرد، خۆی گەیاندە کن دەرگەی، نەوێرا بێتە ئەودیوی، جا کوو دەوێرێت، بابم کوو دەوێرێت، کە ئەو هەموو جەللادە، فەردەیەک لە بەردی هەڵگیراوەی زبڵدان و گوفەکەکانی سەحرایان هێناوە، تا ڕەجمی پێ بکەن!
دەرفەتم بۆی ڕەخساند، هەموویانم کڕ کرد، لێم پرسی،
"کیژێ، ئەوانە دەرێن، کوفرت کردییە. ئەوە وەیە؟"
کیژە،
"کا کوفری چ؟ کوفری من ل کێندەرێیە؟ کێهان کوفرە؟"
واعیزەکیان تێدا بوو، جارێ زوو دەستی بە تانەوتەشەران کرد،
"کوو خۆی مسەقەف کردییە، زمانی خۆی لە مە گۆڕییە، کچم قەلاتیانی قسان بکە."
فاتێ،
"ئەمن سەربەستم، هەم بە زمانی دایک و شاری خۆم قسان دەکەم، هەم بە کوردییەکی پەتی و ڕەوان دێمە گۆ، داوەشان بۆ ئەوانەی، نەتوانن جگە لە زمانی شار و گەڕەکەکەی خۆیان، بە زار و زمانێکی دی بدوێن."
واعیز ڕووی تێ کرد،
"دەی خۆت مەدزەوە، ئەو کوفرکردنانەت لە چییە؟"
فاتێ، "ئێ کوا کوا، کوفری چ؟"

هاتە وەرامی،

"هەی بێدین، ئەدیی نەتنووسییە

'خودایان شکاند'؟"

کیژە، "با"

عەرزی کیژەم کرد،

"بفەرمە، مەیدانی تووە، وەرامت چییە؟"

فاتێ دەرگەی کردەوە، واقم لە بوێرییەکەی وڕ ما... بەهێورییەوە گوتی،

" ئەمن بێدینم یان ئەنگۆ هەی خوانەناسینە؟ دەی ئەمن بێدینم، باکم بە دین نەماوە، گەیشتمە خوداناسی، دین لە بۆ خوانەناسانە، هێشتا ئەنگۆ ماوتانە پێ بگەن و تێ بگەن.

واعیزە فەندی، هیی من کوفرە یان هیی ئەنگۆ؟ بەڵێ خوداتان شکاند..."

واعیز، "ئەستەغفیروڵڵا، ئاخر کوو قسەی وا دەکەیت؟"

کیژەی مرۆدۆست، دەستی لەسەر لای چەپی سینگی دانا، گوتی، "

"ئێروکانە، دڵە

پەیامهێنی خودا لە فەرموودەیەکدا دەفەرموویێ،

'دڵ عەرشی خودایە.'

عاریفەکانیش گۆتیتیان،

'خودا لە هیچ شوێنێک جێی نەبووەوە، تەنێ لەنێو دڵێکی عاشق نەبێت!'

جا ئەمن ئیماندار بووم، عاشقیش بووم، خودا لەنێو دڵم بوو، چوونکە ئەوەی عاشقی بووم، لەسەر تەریقەتی ئێوە نەبوو، نەتانهێشت پێی بگەم و فەتواتان دەر کرد، حەرام و

کوفرە، دەگەڵ ئەو بیینە، هاوسەر بن...
دڵتان نەشکاندم؟
کە وایە خوداتان شکاند،کە پێغەمبەر فەرموویەتی، خودا لەنێویەتی...
دەی کێهانمان کافرین و کوفرمان کردووە؟
منێکی داماوی گەڕیدەی عاشق
یان ئەنگۆ، کە خوداتان لەپێناو دینتان شکاند؟"

وەرارم نەبوو، دەمی هەموویان ببووە تەڵەی تەقیو و بەچاوشۆڕییەوە پەرتەیان لێ کرد و ئەو دەوروبەرەیان چۆل کرد.

ڕۆژی شەشەم

ئەو گەلەی وابەستەی وەعزە، ژینی شرە، شەپریوە شێوەی ئاقاری گوندی (عەزە) تا نادانی زێتر وەسەر بکەوێ، وەعز پتر وەپێش دەکەوێ، ئەو گەلەی لە داڕزانی ماریفەتی دەژییێت، واعیز خوێنی بەستەزمانییەکەی دەمژێت.

ڕۆژێک لە ڕۆژانی ژانی چەقبەستوویی میللەت، واعیزێک دەیقیڕاند،

"ڕۆژگاری مەیە، باری کۆمەلایەتیی ولات، تەنێ بە مۆچیاریی ئێمە دێتە چێکردنێ و گوفتارمان بۆ برینی کۆمەلگە مەلحەمە."

فاتێ کەوتە بەرچاوم، ئەویش لەو دەوروبەرەدا بوو، بزەی دەهات!

گوتم، " ها بۆ پێدەکەنیت؟"

وەرامی دا، " چی بکەم؟ هەر دەبێت پێیکەنم و گەمەم پێیان بێت، کورە خۆ شەرمیش ناکا، دێ باس لە ڕۆژگاری دەکات!"

ڕووی لە واعیز کرد و گوتی، "ئەتوو هەی کورە

ڕۆژهەڵاتی، لەبیرت چوو کە پیری دەستەگیر دەیگوت، '**ڕۆژهەڵات، ڕۆژئاوای لە خەوی هەڵساند بەڵام خۆی لێی خەوتەوە**' ڕۆژ لە ئێوە تۆراوە، ڕۆشناییتان لێ بڕاوە، پێخەفتان هەر لەنێو تاریکیی شەوێدا ڕایەخراوە.. بەڵێ وەعز بۆ تاریکاییی شەوگاری ئێوە، زانست و ڕێساش بۆ ڕۆشناییی ڕۆژگاری ئەوان دانراوە.

ساڵ دوازدەی مانگێ، واعیزان قیژەیتیان، 'النظافة من الایمان' کەچی پیسوپۆخڵترین نێوچەین، ئێرە ڕووە بۆگەنییەکەی دنیاییە، وەعز بۆ ئەو خەڵکە، نە بایە نە باران، بەڵام، چاوێ بە وڵاتەکانی ئەوێندەرێ بخشێنە، دەبینی بەبێ وەعزی واعیزان، تەنێ بە سیستەمی پەروەریی تاک، ئارگیۆمێنت و ڕێسا، پاکژترین جێژینی سەر ڕووی زەمینن."

ڕۆژی حەفتەم

لە واعیزەفەندیان پرسی، "بۆ هێندە خۆت بە وەعزان سەرقاڵ و ماندوو دەکەیت؟"

وەرامی دایەوە، "

"تا لە بەهەشتێ، پلەم بەرزتر بێت و پاداشتی زێتر وەدەست بهێنم."

"سەیر سەیر، لە شیرکی واعیز ڕابمێنە، خۆ لەبەر چاکەویستیی تۆ، باشبوونی تۆ، ئامۆژگارییت ناکا، بەڵکە لەبەر بەشی خۆیەتی، دەیهەوێت لە سایەی تۆوە، جێی چاکتر لە بەهەشتێ وەدەست بهێنێ!

سەت بارەکەڵڵا لەو ئیشە، خودێ بەرەکەت لەو کەسابەتەی بخات.

دنیای مە بۆیە داڕزاوە، لەپێناو وەعز دزراوە، مرۆڤپەروەری و مرۆویستی، چەقی دنیابینیی ژیانمان نییە.

بابای واعیز، لەبەر لایەنی مرۆیی، لە هەموو بارە سیاسی، کەلتووریی و فیکرییەکان نایەت بێتە بنەگوێت، بەڵکە لەبەر غەمە قیامەتییەکەی خۆی، دادگەی دوارۆژ، خودای بەهەشت

و چەهەننەم، گێژوویژت دەکات".

کیژەی مرۆدۆست، وەهالەی هێنابووە تۆمارکردن.

لە ڕۆژگاری ئەواندا، هێشتە ئەنجوومەنی پیران، نەهاتبووە گۆڕێ. بۆیە منیش بە قەڵەم ڕەساسەکەم، لەژێر ئەو چەپکەوشەیەی ویدا نووسیم:

ئەمیستاش، لە ڕۆژگاری مەدا، بابای بانگخواز -ئەوەی ئەنگۆ لە ڕۆژگاری خۆتاندا پێتان دەگوت واعیز- ڕۆژ تا ئێوارە لەسەر شاشەی تەلەفزیۆنەکەی -هەوکە شاشەی تیڤی جێگرەوەی مینبەرەکانی زەمانی ئێوەیە- گریە و شین و بۆلەبۆلێتی، تا بکات بە پارلەمانێ. هێشتە میی ڕۆژگارێکۆ چێتر بوو، واعیزی عەیامی ئێوە، لەسەر پشتێنکۆ باش دەلەوەڕین، زۆرترەوییان بۆ داگیرکردنی خانووە ڕوکنەکانی بەهەشتێ بوو... ئەمما بانگخوازەکانی ڕۆژگاری مە، گریانی سەر (می-نبەر)یان بۆ (مێ-بەری) و چاوسۆرکردنەوەی سەر تیڤیان بۆ (پارە-سۆر)ەکەی پارلەمانییە، هەر قیامەت نا، دنیاشمان دەخۆن.

ڕۆژی هەشتەم

چەندی دێنم و دەبەم، گەرەکمە تووتنی نێو قەننەکەم دانەگیرسێنم، کەچی دێتە کن لێوەکانم و دەڵێت،

"عەقڵ و دڵت سیسە، فرمێسک لە چاوانت قەتیسە، بێ لاموجیم دامگرسێنە، چیی دیکەش مەڵێ چشتێکی پیسە".

"کوڕە ئەوە وەگێم کردیت، ڕەنگبێ باکم بە سۆتانت هەبێ، چیت لە من زێترە؟

دە بسۆتێ، هەی لە من سۆتاوتر...

دە دابگرسێ، هەی لە من برژاوتر...

تۆش لە تووخمی منی، تا زێتر دەتسوتێنن، وجوودت گەرموگوڕ و گرانتر دەبێ...

گیان! ئەو شنە شێدارە چی بوو وەبەر گیانم کەوت؟ ئۆخەی خۆ فێنکی کردمەوە...

ئۆوهۆ...

کیژێ ئەوە تۆی؟

چ ڕامالینێک بوو پرچبادانت... دە وەرە دانیشە کیژەی مرۆدۆست، هێشتا زووە، بارگەی کۆچت مەپێچەوە."

کیژەی مرۆدۆست، "ئۆ، باسی کۆچت کرد، چتێکم وەبیر هاتەوە، با مۆبایلەکەم دەر بهێنم، چاوێ بە گوتووبێژە بخشێنە، چشتانێکی زۆرمان دەسەر کۆچێ گوتووە..."

"گوتووبێژی چیی کیژێ؟"

"ئێ ئەدی نەتگوت لەدووی خۆم، چتێکت گەرەک بوو، لە ئەندازیاری هاورێم بپرسە؟ ئەدی ئامۆژگاریی توو نەبوو، کە لە هزری وی سوودێ وەر بگرم و ببینم؟"

"نا، ئامۆژگاری نەبوو، من ئامۆژگار نیم، ڕۆژگاری ئامۆژگاری بای بای، ئەوەی من تەنێ پێشنیاز بوو و بەس..."

"دە یەڵلا دەی، با زۆری لەسەر نەڕۆیین..."" ناڕۆین... وەلێ من و ئامۆژگاری دانوومان پێکەوە ناکولێت نا... دەچینە زانکۆ، مامۆستا ئامۆژگاریمان دەکات... بە لای مزگەفت و کلێساوە تێدەپەڕین، ئامۆژگاری دەبیستین... سەیری تیڤی دەکەین، سیاسییەکانمان ئامۆژگاری بە گەل دەدەن... ڕۆژنامەی بەرهەڵستکاران دەخوێنینەوە، بە ئامۆژگاری ئۆپۆزسیۆنبوونمان فێر دەکەن... گوێ بۆ ڕۆشنبیرانمان ڕادەدێرین، بە ئامۆژگاری لە کۆیلەبوون بەئاگامان دەهێننەوە... عاشق دەبین، دایک بە ئامۆژگاری خۆشەویستیمان بۆ ڕوون دەکاتەوە... دەمرین، هەر بە ئامۆژگاریی تەلقین مالاوایی لە گۆڕەکەمان دەکەن... ژیان بە ئامۆژگار) ناچێتە ڕێوە، تکایە شتێکی تر بدۆزنەوە.""باشە دەی تێگەیشتم، هانێ سەیری گفتوگۆیەکەمان بکە... نا، ڕاوەستێ، خۆم لۆت دەخوێنمەوە:

کیژەی مرۆدۆست:

" سلاو ئەندازیار سالار، من کیژەی مرۆدۆستم، دەمەوێت لێت بپرسم:

یەکەم هەفتەی بێباوکێتی چۆن بوو؟ لەم زستانی تەمەنەتدا، بێباوکێتیی، چ هەستێکی ژ بۆت دروست کردووە؟ لە دووی ئۆغری باوەی، دیدت لە بەرامبەر زارۆیەکانت، لەبارەی ئەرک و پێوەندی، خێتی باوکێتی، نەگۆڕاوە؟"

سالار: "١٢ ساڵە، جورئەتی قەڵەمگرتنم نییە، تا لەسەر مەرگی دایکم بنووسم، لەسەر مەرگی بابم، نەک هەر جورئەتم نییە، بەڵکو تووشی ڕەهبەت دەبم...

سەختە...

نووسین لەسەر باوک... لە هەڵوەشاندنەوەی شاخێک دژوارترە..

نووسین لەسەر دایک... لە تێکەڵکردنی با و ڕووبار، سەختترە.

ئەگەر ببم بە (مایکل ئەنجیلۆ)ش، ڕەنگە بتوانم سەتان پەیکەر داتاشم و هەڵتاشم و ڕاتاشم، ئەمما دڵنیام ناتوانم یەک تاقە دێڕ لەبارەی باوکەوە بنەخێشنم...

ببم بە (مانی)ی شاعیر و شێوەکاریش، ڕەنگە بتوانم تاگوور و حافیز و مەولەویی لە یەک قوم شەڕابی عەتتارییدا کۆ بکەمەوە، ئەمما ناتوانم یەک دێڕە شیعر لەسەر دایک بنووسم...

نووسین لەسەر دایە و باوە... سامناک و غەمناک و تراژیدیک و نۆستالیژیکێکی ئەزەلی ب هەتوانە... بوونە قەقنەسێکی غەریبستانی ڕۆحە."

فاتێ، " ئۆ سۆتام، باشە خۆت، خۆت، هەستی دووری، چلۆنە؟ چەرخی فەلەک بەبێ ئەوان، ڕوو لە چی و کوێ دەکا؟ ئەدی ئەوان خۆیان، داخوە هەمان هەستیان لە فیراقی

ئێمـەدا نییـە؟ ئاخـۆ لای ئـەوان، ئـازاری دەردی دووری لـە سینە و ڕۆحیان، پەنهانتر نییە؟"سالار، "ئەو فیراقە، فیراقێکی ئەزەلییـە... تەنانـەت لـە دیدەنـی سەرمەدیشـدا حزوورێکی ئەبەدییـە، لـەو دەمەیدا خونچـەی بوونـی مـن پشـکووت، لـە ئەبەدییەتـی دایـە و بابەمـدا ترسـی فیـراق بڵێسـەی سـەند... ڕۆح وە ئەژنۆدا هاتـەوە و زایەڵـەی کێشـا، تـا تەشقی وجوود سـەدای هەڵکشـا و هـەر هەڵیش دەکشـێت...

باران دڵۆپەکانی لە هەوری فیراقە

کرێوە ڕنووەکانی لە بەفری فیراقە

سـامی فیـراق، لـە سـامی هاتنـە وجـوود جـوێ نابێتـەوە، هـەردوو سام لە ئاوێنەیەکن، ئاوێنـەی حوزنێکی ئەسساسول-ئوسوسـی جەوهـەر و بنەچـەی خـوودی بوونـە...

فیراق گەرمە، زۆریش گەرمە...

گەرمییـەک لـە توخمـی ڕۆژ سـۆتێنەر، بـوون دەکات بـە سـووتوو...

دیدەن ساردە، زۆریش ساردە...

سـاردییەک لـە توخمـی زەمهەریـر، فیـراق دەکات بـە سـەهۆڵ...

سەهۆڵ و سووتماک توخمی ئێمەن...

سڕسڕم لە بوونمدا و سووت سووتم لە فیراقمدا

سڕ و سووت توخمی ئێمەن...

سووتێک لـە سووتەندا هـەر سووت و سـووتناک بێ، بە چ شـەڕابێک سارد نەبێتـەوە...

سـڕێک لـە سـڕیدا زەمهەریـر بێ، بـە چ شـەرابێک گـەرم نەبێتـەوە...

شەڕاب بەر لەوەی لە لێوی پیاڵەدا بۆ سەر لێوی من بڕژێ، بووە بە سەراب... شەڕاب و سەراب دوو توخمی ئێمەن.

فیراق لە باری هەر حەفت تەبەقەی ئاسمان پێکەوە، قورسترە.

کیژێ، لەتوو وایە، دەوای دەردمت کرد ها؟"

من وەهام بە فاتێ گوت.

برینی من کولاوە، دیسان شاری دڵم بوو بە کەلاوە. ئەو بچمەی من کە لاوە... بەژنی تێک ئاڵۆزاوە، شێوەی داری لاولاوە..

دار و دیواری

چەق و کەناری

سارد و گەرم

ڕەق و نەرم

بۆرژان و بێداری

هەبوون و نەداری... ئەو شارە

وێنەی ئەوانی خڕ کێشاوە

دە ئەوە فیراق لە فیراقی تەفریق و تەفرەقە دەکەم... دەڕۆم سەرێ لەوسەری دنیا دەدەم، سا بەشکم هەموو توخمەکانی فیراق بچن بەو لاوە...

فاتێ، دەزانی چۆنە، "مردن هەر ئەوە نییە بەدیار دواترپەی دڵتەوە چاوت دابخەیت. مردن هەر ئەوە نییە لەگەڵ کۆتا ئاخەئاخی سینەت، سەرت بە عەردێ دابدەیت. هێندێ دیمەن و دۆخ هەن، ئەگەرچی مەرگی خۆت نابینیت، وەلێ ئەوانیش جۆرێک لە تامی مردنت دەر خوارد دەدەن.

ئەز بە دیتنی، کەوتن و لێکەوتنی کەسانێک، کە پێشتر دیومن چ مرۆڤانێکی نەجیب و خانەدان بوون، چاوم خەڵتانی خوێن و دڵم ئاوێزانی غەمان دەبێت. وەی چەندم لەو بەرزەمرۆڤانە دیوە، دوای عەیامێک سەربەرزانە لە ژیاندا، کەوتوونەتە ڕۆژگارێکی ڕەش و نارێک و ناپووتی زیندانیی ژانەوە. لە هەقیان چەرخی فەلەک قەدەمی شکا، زەمانە سپڵە بوو، بە هەزاران ناڵینیش، نەدەخرۆشان و نەدەهەژان... هەر کاتێکی لێیانم دەڕوانی، دەمدی، شەو و ڕۆژ پیشەیان هەر گریانە. جا بۆچی نەگرین، کە هەوکە بۆ ئەوان، 'ڕێوی سەرداری شێرانە.'

لە یادمدا ئەو هەمیشە هەیە و وێنەی لەبەر چاومدا هەس، ئەو کەسەی بۆ من بووبوو بە هەموو کەس، بیرم ناچێ تاوێ، بە کەساسی و دڵشکاوی لە دنیا دەر چوو، تەنیا بە ئاخ هەڵکێشانێک و بەس...

ئاخ، بەم ئاخەت، سەتان کەسەرت لەسەر دڵان جێ هێشت و هەمووانت تەنیا و بێکەس کرد...

ئاهـ بۆ ڕۆژانی کەیفوسەفا، قیتوقۆزی، دڵکراوەیی، نەجابەتی ڕۆژ و بەزموڕەزمی شەوان، حوبباندنی هاوڕێیانت. با چاوشۆڕ بێ لە ئاستی، دەورانی پڕ لە (بێنمەک)ی و چاخی هیچ و تەژی لە جەفا...

دەنگی هەردەم لە گوێمدا دەزرینگێتەوە، کە هەموو جار وانەی دادەمێ، دەیگوت، 'سەرمایە سۆزانییە، چونکێ چاوەڕووی نییە. هەرکەسێ دۆستی چوار وەرزەت نییە، لەنێو سەرابی (مرۆڤ)دایە، زەریف نییە، ئامان هاو-ڕێ نییە...'

داخی گرانم ژ بۆ خاڵیی هەواری، مەجلیسی پڕ عیشق و شیرینیی لەب و زاری. زمانحاڵی دەردی، وەک (میهری)ی شاعیر دڵی دەیناڵاند:

گەیشتە عەرشی ئەعلا ناڵە ناڵم
لە ئازاری لەشی خۆم هەر دەناڵم
بە ڕۆژ هاوار و شەو گریانە حاڵم
نییە مەردێ بپرسیتن هەواڵم

ژیانی خۆش بۆ من ئەوەیە، ئەوەی لە گەنجی و قیتیدا دیومە، لە پیری و کووڕبوونەوەدا نەیبینم...

ئەوەی لە هەبوونی و دەستکراوەییدا دیومە، لە نەبوونی و دەستپانکردنەوەدا نەیبینم.

ئەوەی لە شادی و سەفادا دیومە، لە شیوەن و جەفادا نەیبینم.

فاتێ مردن جۆر و شێوازی زۆرە، زۆۆۆۆۆۆۆۆر..."

ڕۆژی نۆیەم

لە بڵاوکراوەیەکی ئەدەبییدا، چەند شیعرێکی **جەلالەددینی ڕۆمی**، بە وەرگێڕانی من، هاتبوونە وەشاندن. دوو نیوەدێڕی یەکێک لە هۆنراوەکان بەم شێوەیە بوو:

دوێنێ ڕۆیشت و
چیرۆکەکەی ماوە،
ئیمڕۆ
تۆوەکەی چەکەرە دەکات...

ئێوارە فاتێ تەلەفۆنی بۆ کردم، وەک تێچنینێک لەسەر ئەم دێڕانە،

" دایک و باوک ڕۆیشتن، بەڵام چیرۆکەکەیان ماوە، کە تۆی تۆ."

ئەمەی گوت و مۆبایلەکەی داخست.

ڕۆژی دەیەم

لارولەنجەی، شنەبـای کێوی تووڕی لەگەڵ خۆیدا هێنا.

فاتـێ تێپـەڕی، تێپەڕینێـک، سـەت سـۆفیی بەرمـاڵ لـە شـان، ڕیشـیان بـۆ شەنگوشـۆخییەکەی ڕاوەشـان.

پیریدەسـتەگیر فەرمـووی، "**دڵـی مـردوو هیـی کەسـێکە، زینـدووی بکاتـەوە. هەرکەسـێ دڵـێ زینـدوو بکاتـەوە، ئـەو خاوەنیەتـی**". تـاوێ، دڵ لـە زاری پیـر ئـەوەی ژنـەوت، بـە مەشـخەڵی عیشـق بەرچـاوی ڕۆشـەن بـووە و هـاواری کـرد:

عالەم با بزانێ، من بۆ دەرمانی دەردم هاتم،

زیندووم کەرەوە..

بەخوا قەسەم،

جووت پاوانی پاتم، تا ڕۆژی وەفاتم، بەندی داوی (وەفا) تم.

ڕۆژی یازدەیەم

فاتـێ بێنەوبـەردەی (خۆهەڵوەشـاندنەوە)ی بـۆ دەگێڕامـەوە، وەک چیرۆکخوانێکی ڕۆ چـوو لەنێـو گێڕانـەوەدا، باسـی ئـەو ساتانەی بۆ دەکردم، کە کیژ و کوڕە مەولەویی تەریقەتـەکان، وێکـرا سـەمایان دەکـرد و دەکەوتنـە نێـو حاڵـی وەجد و تەجـەڕوودەوە هەنگینـێ هەڵوەشـاندنەوەی خـود، ڕۆحـی ئەوانـی پەرشـوبڵاو دەکـرد.

قسـەم پـێ بـڕی و لێـم پرسـی، "هەیهـوو، ئـەدی نابێـژن تێکەڵاوی نێوان ڕەگـەزی نێر و مێ حەرامـە؟ خۆ واعیزەکان دەڵێـن: سـێیەمینیان شـەیتانە؟"

"تەماشـا تەماشـا، بـەو حاڵـەی دۆسـتی فاتێی مرۆدۆسـتی! هێشـتا گوێ بـۆ واعیـزان ڕادەدێـری؟"

"نـا، فاتـێ گیـان، کیژەی مرۆدۆسـت، مەسـەلە لە گوێگرتـن نییـە، مەسـەلە لـە قسـەی بـاوە."

"قسەی وان بخەرە هەواوە،
ئاخر ئەوان چ ئاگایان لە شاری دڵ ماوە؟
لەسـەر چینی ناسکی دڵـی هەمـوو مەولەوییـەک، بـە خوێنی

نێو مێشک (**لە ئەویندا سنوورەکان تێکەڵاو دەبن**)[1] نووسراوە.

من باسی هەڵوەشاندنەوەت بۆ دەکەم، سنوورەکان تێکەڵاو بوون، ڕەگەزەکان بەرەو یەکبوون چوون. شەیتان کاری بەسەر ئەوانەوە نییە، چون بۆی جودا ناکرێنەوە."

"ئێ ئێ، ئێستە لە واوەتر و پاشخانی وەسەرهاتەکەی ڕابیعە، تێگەیشتم..."

"بەسەرهاتی چی؟"

چیت لێ وەشێرم فاتێ، دوێنێ بە یادی بۆی بسکت، عەتری زوڵفت، کە هەموو جاران لەنێو زکرێ وەسەر ڕوومەتم دەکەوێ، باسوخواسی (عاشیقاتوڵڵا)ی نێو کتێوی (تەزکیرەتول ئەولیا)م دەخوێندەوە.

لە سەفحەی سەت و دوو، فەریدەددینی عەتتار، لە باسوخواسی ڕابیعەی عەدەوییدا، دەبێژێت،

'شێخ (حەسەنی بەصرایی) گوتی: شەو و ڕۆژێک لەکن ڕابیعەی عەدەوی مامەوە، پێکڕا باسی (تەریقەت و هەقیقەت)مان دەکرد. بە هیچ شێوەیەک، نە وە خەیاڵی مندا دەهات کە پیاوم، نە بە خەیاڵی ویشدا دەهات، کە ئافرەتە. وەختێ جێم هێشت، خۆم بە (**موفلیس**) و ئەویشم بە ((**موخلیس**) هاتە بەرچاو!"

" هەوکە ئەمن بەلاگێرت بم، کورە بێنە ماچ ماچ. ئەم ڕێوایەتە دەخەمە نێو توێژینەوەکەم، بەهاری ساڵی دابێ، لە قۆنیە، لەسەر پێگەی ئافرەت لە سۆفیزمدا، پێشکەشی دەکەم."

"بانچاوان کیژۆرێ

---

١ فی العشق تختلط الحدود

دەنا با دوو چتی دیکەشت وێ بدەم:

ڕۆمی دەبێژێت:

"ژن هەر مەخلووق نییە، بەلکە خەللاقیشە."

یانی هەر بەدیهێنراو نییە بەڵکە بەدیهێنەریشە...

شێخی ئەکبەری سۆفیانیش، محێدینی بن عارەبیی دەبێژێت:

"میراتگری هەقیقیی مەعشووقی بالا، پرتەوی جەمالی خودا، هەر ژنە،

هەر ژن ئەو مەقامەی پێ براوە، شێوەی حەزرەتی هەق، ببێ بە مەعشوقی دلبەرانەوە."

ڕۆژی دوازدەیەم

دەمەو ئێوارەی ڕۆژێکی فرە ساردی دەستپێکی زستانێ، بە جۆرێک دڵم پڕ بووبوو، تەمام وا بوو لەسەر قەڵاتی شارەوە، تێرتێر بەسەر چواردەورەمدا بڕشێمەوە، بۆ ئەوەی ئەم پڕییە لە خۆم دەر بکەم و هەناوت دەر بدەم.

دەردی دڵ بۆ کێ بەیان بکەم؟

کەسێ هەیە گوێ لە ئاخەئاخی سینەم بگرێت؟

ئەی شۆخەکەم، چتێکی وا بکە بە تۆ بگەم. ئەگینا ئاگری ئەم عیشقەم، هێند بەتینە ، تا بە زیندوویی ڕادەگا، بە مردوویش کفن و تابووتم دەسووتێنێ!

بە نازی چاوەکانت من زامدارم و برینم هەزارە،

ئیتر بەسیەتی چیدی موژە و ئەبرۆت، بۆ ڕاوی دڵی من، وەک تیروکەوان بەکار مەهێنە!

بە ناری عیشق مەمنێژە جانا،

دەسووتێنێ بە خودا کفن و تابووتم

کفن و جیهانی رۆحیش، خۆی لەبەر برژاوی عیشقی من ڕاناگرێت...

(صافی)ت بۆ شەرح دەکەم صافی!

بە نــــاری عیشــقەوە مەمنــێژە جــانا

دەسووتێنـــــی بە باڵە کفن و تابــووت

بە غەمـــــزەی تۆ برینــی مــن هەزارە

موژەت بەسیە لەگەڵ ئـەبرۆت مەکە جووت

ئاهـ لە لۆجیکی ئەوینت مەپرسە،

لە عەقڵتەوە بۆی مەگەڕێ،

هەرێ، ڕاکە، وەک ڕاکردنی مامز لەبەر شێرێ،

لێی ڕابکە،

لێیی بترسە.

ئەگەر عەقڵ لەسەرووی قۆناغی هەستەوە بێت،

ئەوا ئەویندارێتیی لەسەرووی قۆناغی عەقڵەوە دەبێت.

لـە مەنتیقـی مەحەببـەت دەپرسـیت؟ خزمەتـت بکـەم: مەحەببـەت خـۆی (عیـن المنطق)ـە، بناوانـی ژیرییـە.

(ڕاسێل) گوتی،

" ئەڤین، ژیرییە و ڕکەبەرێتیش، گەوجیتی."

حاڵیی عەرزم بوویت؟

ئازیـز، ئـەو دڵـەی مەحەببەتـی کەوتـێ، لەژێـر میهـری (ڕەبولفەلـەق) ـە، دوور لـە غەمـی سـاختەیە، وەلـێ هـەردەم قەلەقـە.

مەحەمەدەل مستەفا گوتوویەتی،

"ڕۆحەکان هەمەچەشنن، لە عالەمی ڕۆحان، کامە بە یەک ئاشنا بوون و یەکیان گرتەوە، هۆگری یەکدی دەبن. ئەوەشی

یەکدی نەگرتەوە و جوایەز بوون، لێکدی دوور دەکەونەوە."[1]

دەی قەسەم

بە پاکژی دڵدار،

پێوەندیی تۆی نازدار و منی کوڵەوار، هەر لە ئاڵەمی ئەرواحە، وەسڵی من و تۆ، بۆ خۆمان و بۆ خەڵکی. میسباحە.

ئەوە چ سرێکە، فێنکایی دڵت، خۆی لەم هەموو بەربەستەی نێوان ڕۆحەکان: بە دیوار، ماشێن، بەرزەخانی، زەریا، چیاکان... قوتار دەکات و تێیاندا گوزەر دەکاتەوە،

لە ئەمسەری مەملەکەتەوە دێ، دڵی خوازراوم فێنک دەکاتەوە؟

مەگەر دڵیش شنەشەماڵی خۆی نییە؟

کە دێ، لەسەر دڵی من دەنیشێنێتەوە و تۆوی ئەمەلم دەگەشێنێتەوە؟ ئۆی چ کافربابە ئەو دڵە، هیچ دەموجەمی نییە و حسێبی سۆتەکە جگەرەیەکیش بۆ ئەتەکێت، ناکات!

ئەی تەبیب و حەبیبی من، بە عالەمێ ڕابگەیەنە:

لە زۆر شتان، ئەز هیچ شتێک نازانم، وەلێ لە شتێک، هەموو شتێ دەزانم، ئا ئا، هەموو شتێک لە ئەوین و خۆشەویستیی تۆدا، دەزانم.

بەنێو یاران جاڕ بدە:

لە هەموو شتێ دەستوپێ سپیم، وەلێ لە مەحەبیەتی تۆ، دەستڕەنگینترینم و بە خوێنم، نەقشی دڵت بۆ دەنەخشێنم.

خۆ زۆر نەرمڕەوم، خۆ دژی توندڕەوم، وەلێ وای لە خۆشەویستییم بۆ تۆ، چەند توندڕۆیانەیە... ئای چەندە شێتانەیە... تەنێ لە خۆشەویستیدا توندڕۆم، دەبێت باش

1 . الأَرْوَاحُ جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ ، مَا تَعَارَفَ مِنْهَا ائْتَلَفَ ، وَمَا تَنَاكَرَ مِنْهَا اختلف

بێت، یان خراپ؟

ئەو شەوە لە خەونێدا (غەزالی) گوتی، " توندڕۆیی و تێپەڕاندن لە مەحەببەتدا، سێ پیتی: عەین و شین و قافی بۆ دانراوە.

عەین و شین و قاف پێک بنووسێنە، بزانە چی لێ دەر دەچێت؟..."

"کورە چۆلی؟ ئەوە چت لێ قەومایە؟"

ئاوڕ دەدەمەوە،

فاتێ، بۆ ئەوەی سەرمام نەبێت، شاڵەکەی سەرشانی خۆی، خستووەتە سەر شانی من و لەوەتەی لێرەم قیتوقنج لە دیارم وەستاوە.

"چ نییە فاتێ، با بڕۆین..."

"چۆن هیچ نییە؟ هەموو ئەو قسانەم ژنەوت، کە لە بەرە خۆت دەتکردن و ئاگام لێ بوو وڕێنەت دەکرد..."

"جوانە، هیچی وا نەبوون، خۆت گوتەنی تەنێ وڕێنە بوون..."

"هاها، باوانم، مرۆ کەی وڕێنەی کرد، ئەوسا عیشقەکەی بەتوخی گرتووە."

فاتێ وەهای گوت...

ڕۆژی سێزدەیەم

تـا ئێسـتەیش میـلاد و ویلادەتـی خـۆم نازانـم ...دەی چلـۆن بیزانـم؟ ئاخـر ئەمـن، هـەر کـە کەسـێکم خـۆش ویسـت، ئـەو سـات و ئانـە میـلادی منـە. دەی تـۆش کـە بوویـت بـە هەمـوو کەسـی مـن، هیـچ ڕۆژێ نییـە، خۆشەویسـتیی تـۆ، نێتـەوە نێـو بوونـی منـەوە.

ئـەز حەفتانـە، لـە هەرحەفـت ڕۆژەکـەدا، لەدایـک بوومـە، لەدایـک دەبـم و لەدایـک دەبمـەوە...

خـوات هەبـێ، بـەو حاڵـە، تـا مـردن، مێـژووی ویلادەتـم چـۆن چەسـپاو دەبـێ؟ سـەرت لـە فەرمانگـەی ناسـنامەی بـاری کەسـێتیی شـێواندووە، هـەی خـودا سـەرت لـێ نەشـێوێنێت!

دە ئـەوە بزانـە، تـۆ کەعبـەی منـی، قیبلەمـی، تـا ئەبـەد لـە دەوری تـۆدا، دەخولێمـەوە. قەدەمـی چەرخـی فەلەکـت بـۆ دەشـکێنم، کاروانـی ڕۆژگـارت لـە بـۆ دەوەسـتێنم، فەلسـەفە و مەزەبـی دیـن و دنیامـت بـۆ دەسـووتێنم، یـان وەسـڵ و وجوودت وەدەسـت دێنـم، یـان بـە ئاخەئاخـی سـینەم، کـەون و کائیناتـت، لـە بـۆ دەهەژێنـم.

لە کاتی سەرئاو، لە مزگەفتی (نەججاران)ی قەیسەری، بە نامەی تەلەگرام، ئەو وریێنانەم بۆ فاتی ڕەوانە کرد، تا لە فەوتان قوتاریان بێ...

ڕۆژی چواردەیەم

لەنێو بازاڕی گەورەی سلێمانیدا، لە بەردەم مەزاری **حاجی کاک ئەحمەدی شێخ**، خەپسەیەک دروست بووبوو...

من دوور بووم، بەڵام لێم دیار بوو، ئەم خەڵکە هەر کە بەرەو ڕووی دێن، لە دیاریدا ساتمەیەک دەکەن و بۆ خوێندنەوەی سینەی دەوەستن.

وردەوردە نێزیک بوومەوە، هەیهوو، ئەوە فاتێیە، لەسەر دیوی پێشەوەی تیشێرتەکەی نووسیویەتی:

"دینی من بەلگە نییە،
بەلگە دینی منە."

ڕۆژی پازدەیەم

من:

"فاتێ مردن چییە؟"

فاتێ:

"مردن (شوێن)ـە، (دۆخ) نییە..."

فاتێ:

"غوربەت چییە؟"

من:

"غوربەت (دۆخ)ـە، (شوێن) نییە..."

کامۆی چایچی:

"کەرێ ئەنگۆ تەواون؟"

ڕۆژی شازدەیەم

فاتێ کە لە سەفەری ئەستەنبۆڵ گەڕایەوە، دەگەیشتە هەر هاوڕێیەکی، لە وەرامی (**گەشتیکی چۆن بوو**)دا دەیگۆت، "ژیان وەهایە ئیتر...

چەندان جار بۆ گەیشتن بە (نزیکترین) شت و کەست، (دوورترین) ڕێ دەبڕیت.

ناچار ڕێیەکی (دوور) بۆ (نزیک)ێکت دەگرییە بەر...

گەیشتن بەم نزیکییانە، ئاواتێکی دوور و ژیانێکی بەردەوام بوو."

ڕۆژی حەڤدەیەم

لـە مانگنامـەی (هیـچ)دا فاتـێ نیـازی وا بـوو ئـەم وتـارە بـڵاو بکاتـەوە، بـەڵام بـە هـۆی مردنـی (سـۆران)ی هاوڕێمانـەوە، بـۆ دڵدانـەوەی مـن، تەنیـا لەنێـو دڵـی منـدا بـڵاوی کـردەوە:

نەزانین مەرگە، مردنە. ترسی مرۆڤ هێندەی لـە (نەزانین) ەکە بوو، هێندە لـە خودی (مردن)ەکە نەبوو وەک پرۆسـەیەکی جەبـری. تـرس لـە مـردن، ترسـە لـە (نەزانیـن)ی شـوێنکاتی مـەرگ، ترسـە لـە نەزانینـی چۆنێتیی زانراوێکی حەتمـی. خۆ نووسـتنیش چشـتێکی وەهـای لـە مردنـێ جـوێ نەبـوو، ئـەدی بۆچی مرۆ ترسـی لـێ نەبوو؟ هـەر ئەوەیە کە بە شوێنکاتی خەوتنەکـەی زانـا بـوو، بـە (زانیـن)ەوە دەخەوێـت، پرۆسـەی نووسـتن، بـە خەوتنێکـی پێبەنـد بـە زانینـی نەزانراوێکـەوە، پێوەسـتە...

مـردن سـەرەتا و کۆتـای نەزانراوە، تـرس لـە نەزانراوەکەیە. هەرچی نووستنە، بە دەروازەیەکی زانراو بۆ ژوورەوە دەچێت، وەلێ کۆتاکـەی دیار نەکراوە، لەنێوان زانین و نەزانین، زانراو و نەزانـراودا، گیـری خـواردووە. مـردن (نەزانیـن)ی هاوپێچـە،

ترسەکەش لەم نەزانراوییە دایە. نووستن (زانین)ی هاوپێچە، نەترسانەکەش لە سایەی ئەم زانراوییەوە دایە.

ژیان یەکپارچە نووستنە، دەستپێکەکەی خەوتنێکی زانراوە و پایانێیەکەشی هەڵسانەوەیەکی نەزانراوە.

ڕۆژی هەژدەیەم

کیـژەی مرۆدۆست، چوارمشقی لێـی دانیشـتبوو، چای کەسکی لێ دەنـا، کـه لێـی وەژووریّ کەوتـم، پشـیله تورکییـه توکنەکـەی، زۆجـی کردمــەوە و سـاتمەی پـێ کـردم، هــەر هێنـدەم زانـی، دەواودەو بەسـەر کتێبخانـه شـەپڕێوەکەیدا کەوتـم...

لەکن وی، نه بـــایه، نه باران...

قیتـی کردمــەوە، کوپێکـی دەر هێنـا، بـەدەم چۆڕاندنـی بلّقپێـدراوی نێـو کترییەکـەی، دەیگـوت،

"چارەی بێچارەیی چاری من، چا و چاوتن"

"فاتــێ، دیسـان کەوتوویتــەوە نێـو حالّـی هەلّیتوپەلّیتانـەی سـۆفییانەوە؟"

وەلاّمم نەبیست...

وشـه لەنێـو منـدا خـۆی مـەلاّس دابـوو، زمـان دەرەقەتـی زوان نەدەهـات، تـا بـه قسـانی بهێنێـت... ناچـار بـه بێدەنگی 'مەسـنەویی'م خسـتە ژێـر بالّـم و دەرگـەم کـردەوە و لێـی ڕۆیشـتم.

ئەمـن چوزانـم فاتـێ وا بـەدووم کەوتـووە، یـەک بەدەنگـی خۆی هاوارییەتی، ”هۆ عالەمینە، (س ۆ ف ی) بوونەوەرێکی دڵ هاککراوە... (س ه ل ه ف ی) بوونەوەرێکی عەقڵ هاککراوە...“

ڕۆژی نۆزدەیەم

خەڵکی دڵخۆشیی تۆیان گەرەکە
غەمی خۆتیان لەگەڵ بەش مەکە
بەلاگێرت بم کیژۆرێ، مەولانا وەها دەفەرمووێ، "دەبێ لە زاری تەوو چ ببیستریێ؟"
کیژەی مرۆدۆست گوتی،

"ڕەزیلی لە هەموو شتێکدا، کەیفان دەبات و جەوسزە. تەنێ لە غەمان نەبێ، جەفادزە. ڕەزیلی بەو ڕەهاییيەش خراپ و خوێنمژ نییە، وەختێ لە دابەشکردنی غەمێ ڕەزیلیت و کەس وەپێشت ناکەوێ، ئەوسا زێدەتر خوێنشرینی و خەلکی پتر چارەی تۆیان دەوێ."

ڕۆژی بیستەم

لەژێر سێبەری دیواری (قەبرستانی شێخ مەلا ڕەشید)ی تەیراوە، دەگەڵ پیرەژنان دانیشتووە. لە من وایە فێری کۆنەفرۆشی بووە و کڕین و فرۆشتنان بە کەچەوپەچان دەکات، ئاخر دەفعەیەک بە زمانی سۆتاوم پێم گوت، "کوڕە پلکێکم لەوێندەرێ شۆلێ دەکات..."

زەینم بۆ وەی چوو، هاتبێ فێرە کەسابەتەکەی بکات. کە لێی دەپرسم خێرە لێروکانەیت؟ بە "خەریکی کڕین و فرۆشتنم" وەرامم دەداتەوە. کە زێتر خۆ تێ هەردەقورتێنم و دەڵێم، "چ کڕین و فرۆشتنێک؟ چ دەکڕی و دەفرۆشی؟"

دەبێژێت، "مەولانا فێری کڕین و فرۆشتنێکی کردیمە، لەبەر هەندێ هاتیمە ئێروکانە، بزانم چشتەکم پێ نابڕێ."

"دەی باشە دەی، شۆلەکەت چییە؟"

گوتی، "هەر ئەوەی کە عەرزی کردم، "**کیژۆڵێ، ئەقڵ بفرۆشە، مەستی بکڕە،**" هاتووم عەقڵ بفرۆشم و مەدهۆشی پێ بکڕمەوە.

ئـێ ئەمنـی دامـاوی ڕامـاو، هـەر دەبـوو بڵێـم، "لـە عەقڵ و ژیرییـت کیـژێ،
ئۆخەی ئۆخەی
دڵ، بۆ گەوجێتیی ئەوانی دی
دەناڵێنێ چەشنی نەی!"

ڕۆژی بیستویەکەم

حەزرەتی (بودا) فەرموویەتی، **"کەسایەتیی دەستخراوە، بە هەوڵدانە، هەقیقەتی نییە."**

ئەمەی بودا فەرموویەتی، کتێوی سێ شەریعەتەکەش، پاڵپشتیی دەکەن.

تۆ بۆ ئەوسەری دنیایێ بچیت، لە کەسێکی نەناسراو بپرسیت، **"تۆ کێیت و چ کەسەیت؟"**

لە وەرامدا دەبێژێت،

"ناوم ئەوەیە... لەدایکبووی فلانە جێم... لە خێزانێکی وەهالەدا لەدایک بووم، کە ئایین و زوان و ڕەگەزیان ئیوەهالەیە."

بڕۆنێ، کابرای نەناسراو، بە هیچ شتێکی خۆئاساییی خۆی وەرامی نەداوەتەوە، بەڵکە ئەو جەبرەی کۆمەڵگە لەسەری داناوە، بۆی دەبێت بە وەرام. لە (ناو و جێ)وە بگرە، تا (دین و زوان)ی باوانی.

بەڵام ئەگەر کابرا لە جێیەکی چۆڵ لەدایک بووبا، تەنیاش لەوێدا وەجێمابوا و هەر وەتاقی تەنێش لەوێدا بژیابا، ئاخۆ

بۆ پرسیاری:

"تۆ کێی و چ کەسەیت؟"

چ وەرامێکی دەبوو؟

وەرامی بۆ نەدەهات، چۆن مرۆڤ لە خوودی خۆیدا بێسنوورە، بە سنوور بەرزەفت ناکرێت.

بەوە بۆت ڕۆشەن دەبێتەوە، کە کەسایەتی و کەسێتیی توو، تەمێکە خستووتەتە سەر وجوودی خۆت و بۆ وەرامدانەوەی پرسیاری:

(تۆ کێیت؟) تراویلکەت لە کۆمەڵگە وەدەست خستووە و تاریفی خۆتت، لە ژینگەی جێژینت کەسب کردووە. سنووری خۆت کێشاوە، بەر لە هەر چشتێک، (ناو) تۆقی داویت.

ناویش کۆتوبەندێکی بەرجەستە نەبووی هەستپێنەکراوە.

ئیدی چ نادانییەکە، شانازیی وە چشتێ بکەیت، کە خۆت لە هێنانەدییدا بەشدار نەبوویيت و لە پێدانی بە توودا سەرپشک و پشکدار نەبوویيت؟

تا زێتر بۆ نێو قووڵاییەکانی ڕۆح و ناختدا ڕۆ دەچی، هەستی ڕەیسیزم (نەژادپەرستیی و ڕەگەزپەرستیی) و فاشیزمی دینی، زوانی و ڕەنگی... پتر لەنێو دەچێ.

ئێوارەی بیستوحەفتی ڕەمەزانێ،

لە (پارکی شانەدەر) لە سەربانی گەلەرییەکەوە،

فاتێ ئەم وتارەی بۆ (کۆمەڵەی خوشکانی یەککرتوو) خوێندەوە...

ڕۆژی بیستودووەم

ئەز چوزانم
ئەمێستاش هەر بە شنەی ڕۆژانی سەیروسلووک،
ڕووی کزی دەگەشێتەوە و
شێنایی بە ڕۆحی دەدرێتەوە،
هەرکێ بۆی فرەنسایی وێ بدا، مێخەکی پێ دەداتەوە...
ئای لەخۆم بێئاگاییێ، هەمدیس پلەی بەرزەفڕیی وەدەست هێناوەتەوە، ئێستێ لە خەڵوەتی 'قۆنیا'یێ هاتووەتەوە...
چ خەبەر لە من،
خۆ ئەوە هێشتا کیژی پیری (زەمبیل فرۆش)انە...
هاومەشرەبی (ڕابیعەی عەدەوی)ییە و شاترین پیاو، بە سەپانیش نازانێت...
بە ناخێری گیانم، گێلێتیی دەمارگیرییم کراشەی کرد، دەتگوت جەریدەم قووت داوە، ڕۆژێکی ڕەبەق، گاڵتەم بە دشداشەی موهەندیسە عارەبەکە و ڕەقسی ژنە تورکەکە دەکرد.

ئێوارەی هـەوەڵ هەینیـی هاوینـێ، لەکـن وێسـتگەی شـەمەندەفەری (زەیتـوون برنـۆ)ی ئەسـتەنبۆڵێ وەسـتابووین، بـە دەسـتە پەمۆئاسـاکەی، دەسـتی ڕاسـتی گرتـم و ئاوێزانـی ڕەوانـی خـۆی کـرد.

فەرمووی،

"ئـەی دۆسـت، هێنـدێ شـت هـەن، هـەر کـە دەمـاری (ناسیۆنالیزم)یان لەنێو گرژ بووەوە و حەشەراتی نەژادپەرستی خزێنرایە نێویـان، بەبێ یـەک و دوو 'بێبەشی' بەشـت دەبێت لێیان. ئەوەی ئەنگۆ دەیکەن، خۆشەویستی نییە، خۆویستییە، تراویلکـەی ناسـیۆنالیزمتان بەرچـاو کەوتـووە، نـەک خـۆی. تراویلکـەی ناسـیۆنالیزم، یانـی خۆبێبەشـکردن لـە جوانـی و ژیریی ئەوانی دی، حەقیقەتی نەتەوەبییتان لێ گوم بووە، بە سـەرابەکەی سـەرقاڵن."

ڕاسـت دەڵێـت، لەوەتـەی وەمـە، وەک ئەوەیـە «مـوو» لـە زمانـم ڕوابـێ، تـام لـە هیـچ ناکـەم...

هـەر دەڵێـی ژووژن لـە چـاوم چەقیـوە، ڕەنگەکانـی پەلکەزێرینـەم بـۆ جـوێ ناکرێنـەوە...

وا بزانـم پـەردەی گوێشـمی تەقانـدووە، ئاخـر عەیامەکـە چ هەڵپەڕینـم نەمـاوە، چـون هیـچ ڕیتمـێ ناچێتـە گوێمـەوە...

مۆبایلەکـەی لـێ وەر گرتـم، گوتـی بـا لەنێـو بەرنامـەی نۆوتەکـەت، ئـەوەت بـۆ بنووسـم:

دۆستی شیرینم،

کیژەی مرۆدۆست،

لـە زسـتانی سـاڵی شـەڕی داعـش، لـە ئەسـتنەبۆڵێ بـۆی

نووسیت:

"جوانی، بوونێکی خودەکیانەی نییە. بوونی جوانی، لە خودی هیچ شتێکدا نییە. بەڵکە لەو عەقڵ و دیدەیە کە بۆی دەڕوانێت و لێی رادەمێنێت."

ڕۆژی بیستوسێیەم

بڕیاریان دا 'کۆمەڵگەیەکی نیشتەجێی'ی نوێی وا بنیات بنێن، هیچ ڕۆژێکی دووبارەی تێدا نەبێت، شارێک بێ، ئەمڕۆی لە دوێنێ نەچێ. کۆوە بوون تا چێژ لە 'نوێ' وەر بگرن.

هەموو بەیانییەک، گوێیان بۆ نوێترین گۆرانی ڕادەدێرا...

بە تازەترین ستایلی جلکوبەرگ لە چێشتەنگاوان بەدیار دەکەوتن...

بەتامترین و جیاوازترین خواردنیان بۆ جەمی نیوەڕۆ ئامادە دەکرد...

شەڕابی نوێیان دەنۆشی،
شانۆی نەبینراویان نمایش دەکرد،
نوێترین کتێب و ڕۆژنامەیان بۆ دەهات،
هەر شتێک نوێ نەبووایە، لەم شارەدا دادی نەدەدا...

ئێوارە دادەهات، سەت کەنناس، کارمەندی پاکەوان، لە کۆڵان کۆڵانی ئەم کۆمەڵگەیە پەرت دەبوون، پێ بە پێ بەرماوەی چێژی نوێیان، پاکوخاوێن دەکردەوە. چاوی خەڵکی ئەم شارە هەموو دووبارەبووەوەیەکی دەبینی، تەنێ

"بەرماوەی نوێ" و **"کارمەندانی پاکەوانی"**یان نەدەبینی، بۆیە ئەسڵەن چ لاریان لەم دووبارەبوونەوەیەدا نەبوو...

من و فاتێ، پاییزێکی کامل لەم شارەدا، کەنناس بووین...

ڕۆژی بیستوچوارەم

دەگەڵ فاتێی نغرۆ بوو لە مرۆدۆستیدا، لەبان لەوحەیەکی فرێدراوی چەند سەت ساڵەی ئەو دەڤەرە، نووسیمان:

عەیامێکە، لە خانەقای 'مەولانا'وە، لە خەڵوەتی 'سیخووڕیی' داین.

هەموو ڕێبوارانی ڕێی ئەڤین، لە کێبرکێی کۆشش و سلووکیبوون بە «جاسووس»دا، هەڵپەرکێ و سەمای ڕۆمییانە، دەکەن.

مەولانا، وانەی سیخوڕیمان، پێ دەڵێتەوە، بەڵێ سیخوڕیی جوانی.

وەک ناقۆڵاترین جاسووس، سیخوڕی بەسەر جوانییەوە دەکەین و لەکوێ دۆزیمانەوە، هەواڵ بە دۆستە جواناس و جوانویستەکانمان دەدەین و وێکڕا خۆ دەگەینینە خزمەت جوانی.

ڕۆژی بیستوپێنجەم

ئـەو کـیژە مرۆدۆسـتە، لـە دیـوی دواوەی مۆبایلەکـەی، بـە خەتێکـی چکۆلـە، نووسـیبووی:

"مەولانـا فێـری کـردم، هیـچ چشـتێ، لـە مـرۆڤ پیرۆزتـر نییـە، مەگـەر خـۆی!"

گوتم، "حەیرانی، ئەدی کتێبە پیرۆزەکان؟"

گوتـی، "قوربـان، کتێبـە پیرۆزەکانیـش، لـەدوای مرۆڤـەوە هاتـن، بەپێشـی نەکەوتـن، لەمـە پیرۆزتـر؟"

گوتـم، "بتـرژم، کاغـەزەکان، بـۆ باوەشـێنەی بەژنـی ئێوە و هیی مـە، هاتنـە خزمـەت مرۆڤایەتـی."

ڕۆژی بیستوشەشەم

چاوی مە سپی بووبوو، هێندەی لە چاوەڕوانیی هەڵکردنی ویدا، بێدار بێ... وەها توند دەیخوڕی، دەتگوت سەفیری خودایە، سەفارەتی قیامەتی داناوە و ڤیزای بەهەشت و دۆزەخ، بە ختمی وی، لێ دەدرێت...

کیژەی مرۆدۆست، عەرزی کرد، "کابرا، ئێمە لە مەولاناوە، فێری ئەوە بووین: با (مەزەب) یشمان لێکدی جوێ بێت، خۆ دواجار ڕێی هەموومان، بەرەو خودایە. بە دوو ڕێی جوداواز، بۆ یەک هەوار دەچین. ئیتر بۆ هەر ڕێی خۆتت پێ ئاوا و ماوای ئیمانە؟"

هاتە وەرامی، "دینی خودا تەنێ ئیسلامە، ئیسلامیش، بە پێڕەویی سەلەفی ساڵح. هەر ئەوە "ڕێ"ی ئاوایی و ئیمانە، باقیی ڕێیەکانی دی، گوم(ڕێ)یی و گوم(ڕا)ییە!"

لە نۆرەی خۆمدا، گوتم، "وای کە بوختانت بە خودا کرد... وای کە بێڕێزیت لە ئاستی نواند... خودا کەی دینی هەیە و پێویستی بە دینە، تا بڵێی ئیسلام دینی خودایە؟"

وەک جەللادەکانی (ئەبووغرێب) گوتی، "داماو، مەگەر **(ان**

الدین عند الله الاسلام)ت لە قورعانێ، نەخووندیتەوە؟"

گوتم، "هەی داماوتر، هەش وەسەرت، ئەوە دەڵێ، **(دینی لای خودا)** نەک (دینی خودا)، خودا دینی نییە، هەرچیی هەیە، بۆ لای وییە و منەت و باکی بە هیچ نییە. خوا دینی هەبێت، چیدی خوا نامێنێت، بەڵکو پێویستی بە خوا دەبێت!"

کابرا قیامەتی بەرپا کرد، "ڕێی خۆتان بگرن، هەی سەرگەردانینە، بێدینینە..."

فاتێی هاوەڵم، دەمەتەقێی بە کۆتا هێنا و فەرمووی، **"وەی ع شانازییەکە بۆ منی ژن، وەک خودا، بە بێ 'دین'م، دابنێی!"**

ڕۆژی بیستوحەفتەم

دوای ٤٠ ڕۆژ لـه خەڵـوەت و مانـەوە لـه (قۆنیـا)ی ڕۆمـی، کیـژەی مرۆدۆسـت، لـه کێـوی (قاسـیۆن)ی شـامی شـەریفەوە، زەنگـی بـۆ لێـدام،

"ئەلوو... هـا کابرای بزر، ئـەوە لەکوێیت؟ خـۆ گوتـت دێمـە شـامێ، نەهاتـی؟ منیش وا لێرەم..."

" لێـرەم حەیـران، لـە زیارەتـی (بیلالـی حەبەشـی)یم، لـە (مقبـرة ال البیـت)ی بـەری ڕۆژاوای دیمەشـق."

"زیارەتت قەبووڵ... دەبێ، من چاوەڕێتم..."

" لەکوێ؟"

"کێندەرێت مەبەستە، ئەوێ..."

"لـە قاسیۆن شـۆڕ بـەوە، لە دامێنـی کێودا، بـە کەسـێ بڵێ، ژ بـۆ لای مەرقـەدی، شـێخی ئەکبـەر (بـن عارەبـی) ڕێنوێنیـت بـکات..."

"تەمام کابرا..."

لە خزمـەت ڕۆحی بن عارەبی ئەکبەر، بە خزمـەت بچمـی پاکژی کیـژەی مرۆدۆست گەیشتم. لێوی وشکم، بە تەڕاتیی

چاوەکانی وی، پڕ ئاو بووەوە. دوای وەختێکی زۆر لە گفتوگۆ و پیاسەی شامێ، داوای ڕێنوێنییەکم لێ کرد، کە لە خەڵوەتدا، بۆ دیندینیی خۆی، پێی گەییوە و تێی گەییوە...

گوتی،

"من بە تێڕامانی ئەو ٤٠ ڕۆژەم لە خەڵوەتدا، بە پەرستن و زیکر و خوێندنەوە، لە مەولاناوە، بەوە گەیشتووم:

"بۆ بەهەشت و دۆزەخ، مرۆڤایەتی پێوانەیە. لە دنیا دەر بچوو، ئەگەر خشتێکت خستبێتە سەر بناغەی مرۆڤایەتییەوە، ئەوا بەهەشتییت، خۆ ئەگەر هیچیشت بۆی پتر نەکردبێت، ماتووڵ لێیت دەر نەهێناوە، هەر بەهەشتیت. ئەمما، کە چەندان خشتت لێی دەر هێناوە و لە بناغەی مرۆڤایەتیت کەم کردووەتەوە، دۆزەخیت... جا خودای دەکرد، غەوسی گەیلانی دەبوویت"...

ڕۆژی بیستوهەشتەم

"بەرجەستە نین،
بەهەشت و دۆزەخ، دۆخن...
بۆ لەش نین،
بۆ ڕۆحن."
فاتێی دوای خەڵوەتێ...

ڕۆژی بیستونۆیەم

ئـەوان دەیانگـوت، "مۆسـیقا، دەنگـی شـەیتانە، بڤەیـە، گونـاح و حەرامـە."

کیـژەی مرۆدۆسـت، دەیگـوت، "مـن لـە مەولانـاوە، فێر بـووم:

"مۆسیقا، دەنگی خودایە، بۆ زیکری وی و بۆ پەرستنی، هانای دەبەمە بەر. بە مۆسیقا، خودا دەپەرستم."

فاتێی دوای خەڵوەتێ.

ڕۆژی سییەم

گەورەم خودا

دینی تۆ، لە بنەچەدا، هەریەک هەقیقەت بوو. لێ بە چیرۆکی جوداواز، لەسەر زاری پەیامهێنانت، بە مە گەیێنراو و ڕێوایەت کرا...

گەورەم خودا

بۆ تەجەللابوونت لە وجووددا، لە نمایشی پرتەوت لەنێو شەریعەتەکاندا، بە ڕێی (خۆر)ی درەوشاوەدا، ئاشنایی وەر دەگرم...

گەورەم خودا

ئەز لە (خۆر) دەڕوانم. ئەمڕۆ کە هەینییە و سبەی شەممە، خۆ لەسەر ڕووی خۆر، هەینی و شەممە، نەنووسراون! هەر خۆرەکە خۆیەتی، کاتێ لە ئەمڕۆی هەینی دەر کەوتووە، لە سبەی شەممەش، وەدەر دەکەوێتەوە. ڕۆژەکانی دیش: یەکشەممە، دووشەممە... شتاقیان لەسەر ڕووی خۆردا نەنووسراون و ناشنووسرێن...

گەورەم خودا

هەر خودی خۆرەکەیە، لە چەند ڕۆژێکی جودا، بە شێوەی جوداواز، خۆی پیشان دەدات. بنەڕەت و بنەچەی خۆرەکە، بە دەرکەوتنی ڕۆژە جوایەزەکان، گۆڕانێکی وەسەر نایەت. دینەکانیشت، لە بنەچەدا خاوەن یەک ڕەگ و سرووشی خۆتن.

گەورەم خودا

ئەوەی جودایە، دین نییە، بەڵکو شەریعەتەکانە، وەک ڕۆژە جوداوازەکانی هەفتە، خۆتت تێیاندا تەجەللا کردووە. کە ئەم گۆڕانکارییەی شەریعەتەکان... وەپێی ڕێڕەوی زەمانی و شوێنی، میهرەبانی و عالمییەتی، خاوەنی پەیامەکان، دەر دەخات...

خودا ئەو شکۆدارییە بەسە بۆ تۆ، کە لە دەرەوەی ئایینیش، هەر خودای...

ڕاستە لەنێو هەموو ئایینێکدا هەیت، وەلێ خۆت هیچ ئایینێکت نییە... ئەوەی هەیە، ئایینی مەیە...

فاتێی دوای خەڵوەتێ.

ڕۆژی سیویەکەم

ڕۆژگاریَ لە (خەڵوەت)یَ، دوورەپەریَز و کەنارگیر، لە ترۆپکی هێوری و ئارامی، بەیانیان خۆر سەڵاو و ئێوارانیش ماڵاوایی لیَ دەکردین.

مرۆ کاتیَ دەچێتە خەڵوەتەوە، گیان و قەلبی هێندە سووک دەبیَ، وەختیَ هەڵدەستێتەوە، هەست بە فڕین دەکات و ترسی دەبیَ، بە عەردیَ نەکەوێتەوە و نەنیشێتەوە...

شەوێکیان (پیری دەستەگیر) دەستی فاتێی گرت و گوتی،

"ڕۆڵە، هیچ هێندەی غەم، بۆ مرۆڤ بەوەفا نییە. لە ساتە هەرە ناخۆشەکانی ژیان، جگە لە غەم، کێی تر ئێمەی لە یادە؟"

مەولاناش دەیفەرموو،

"هەر چییەک دەیخۆم، لیَی کەم دەبێت. تەنیا غەم نەبێت، هەر جارەی دەیخۆم، پتر دەبێت".

بەر لە خەوتن، ئەم ڕێنوێنییە لە من وەر بگرە:

"نهێنیی بەختەوەری، لەوە دایە، مرۆڤ لە غەم و ئازارەکان، شادی و کەیف، بە ئەوانی دیکە ببەخشێت. گریانی وشکی

ناخی، بکات بە خەندە و بزە و بە دەوروبەرەکەی پێشکەش بکات، وەلێ لە غەمان رەزیل بێت، هەرگیز پۆستەچیی غەمان نەبێت".

ڕۆژی سیودووەم

(ڕەزیلی) ناشیرین و ناچیزە، لە خانەی خووە بەدەکانە، وەلێ هەموو دەم وەها نییە.

چ لەم ڕەزیلییە جوانتر هەیە؟ وەختێ لەنێو مەجلیس و کۆڕی یاراندا، بەرزەفتی زاروزانی خۆت دەکەیت، (وشە) و (ڕستە) بەهەدەر نادەیت، بە هەرزان گوفتاری خۆت نافرۆشیت. جوانە، ئەم کەمدوويييەت، سەت زۆرڕەویی دەهێنێت.

ئەی چ چشتێ لەم (ڕەزیلی) یە جوانترە؟ تاوێ غەمی دنیا، وەک کێویکی سەرکەش بەسەرت دادەڕمێ، وجوودت یەکپارچە لەنێو بازنەی هەرسێ پیتی (غ ە م) دەخولێتەوە، غەمی هەموو دنیات لەسەر تاپۆ دەکرێت، هەمووی دەبێت بە موڵکی تۆ. کەچی هێندە ڕەزیلی دەکەیت، بەشی هیچ کەسێ نادەیت و چ لایەک بەشدار ناکەیت.

زێدە جوانە، جوانە ئەو ڕەزیلییەت لە غەماندا.

فاتێی دوای خەڵوەتێ

ڕۆژی سیوسێیەم

"من تا ئێستە، تەنیا هێندەم لەگەڵ تۆدا بووە، کە خۆشم نەویستوویت. مەهێڵە بێزارکردنم، بە هەنگاوی دووەم بگات، کە ڕق لێ بوونەوەیە."

کە لە دامێنی کێوی (قاسیۆن) لەگەڵ فاتێ لە خزمەت مەزاری (بن عارەبی) دا لە شامی شەریف دیدارمان هەبوو، دوو ڕۆحلەبەری سەرشێت، خەریک بە ڕازونیازی خۆیان بوون. لە زاری مەحبووبەکەیانەوە، ئەم دێڕەم ژنەوت، کە بە عارەبی لەنێو کتێبەکەی دەستی، بۆ کوڕێژگەکەی دەخوێندەوە.

ڕۆژی سیوچوارەم

حەزم دەکرد بزانم ئەو چاوگرتنەی لە چییە؟

هەر جارەی گوێی لە "دلبەرت هات" دەبوو، یەکسەر دەستی دەخستە سەر چاوەکانی، بەرچاوی تاریک دەبوو، ڕووی خۆی وەر دەگێڕا.

دەزانی چۆنە؟

هێندێ قسە هەن، مرۆ ئەگەر دەیانکات، کەوتن و وێرانبوونی خۆی مسۆگەر دەکات. ئەگەر ناشیانکات، وەک بزمار لەسەر دڵی بە چەقێنراوی دەمێننەوە، دواجار دڵی کونکون و جەرگی لەتوپەت دەکەن.

ئێ ئەمنیش جەرگ و دڵی خۆم خۆش دەوێ...

بە ئیمامی ڕەببانی قەسەم، لەبەر وییە کە دڵی خۆمم خۆش دەوێ، ئەگینا من لە خۆم خۆش بووم،

بەخۆشی، دەستم لە خۆشی شۆریوە،

دوافاتیحەی پاش دفنکردنم لەسەر خۆم خوێندووە...

توانیم تێی بگەیەنم تا نیم!

توانیم بڵێم تەنیام،

مەتوانم و تار نیم!

ئۆخەی

بە قسان کەوت،

دوای ساڵانێ چاوگرتن، هاتووە دەردی دڵان بۆ من بەیان بکات، بە ڕاحەتی گیانەوە دەڵێ، **"دەزانی مەسەلە چییە؟ چاوی من شایانی ئەوە نییە، ڕووی تۆ ببینێت. ڕووی تۆ زۆر لەوە بەرز و پاکژترە، ببێ بە قسمەتی ڕوانین و نیگای من!"**

باوکەڕۆ، قوڕی کوێم وەسەر بێ؟

من تەنیا لەنێو چیرۆکی سۆفیان چتی وام بەرچاو کەوتووە...

لەبیرمە ڕۆژێ لەسەر ڕووباری **"ڕۆخانە"**ی کن مەزاری **"پیری قەرەچێوار"** کتێبی (الطبقات الکبری)ی **عەبدلوەهابی شەعرانییم** دەخوێندەوە، باسی یەکێ لە (وەلی)یەکانی خودای دەکرد، دەیگوت،

"ئەو عاریفە، هەر جارێکی لێیان بپرسیبووایە: حەز دەکەیت هەوەڵین کەسێ بیت، لە بەهەشتێ خودا ببینیت؟ وەرامی دەدایەوە، "نەک هەوەڵین کەس، ئەسڵەن حەز ناکەم خودا ببینم، نامەوێ ببینم. کە دەیانگوت، 'بۆچی؟' دەیگوت: چاوی ناچیزی من، کەنگێ هیی وەیە ڕووی ڕۆشەنی خودا ببینێت؟"

چم وێ نەما، دەمم بووبوو بە تەڵەی تەقیو، هەر هێندەم پرسی، "مەگەر بەم شێوەیە، خۆت ناکەیت بە عەبد و منیش بە مەعبوود؟

ئەوە ئاهی سینەیە یان ئەڤینی ئاسمانی؟

ئەوە چ مەقامێکی عیشقە؟"

سەری شۆڕ کردەوە، لە بەرە خۆی نووزەنووزی بوو و گوتی،

"شەمسی من و خودایی منا"

تەواو تەواو، تێگەیشتم و پێ گەیشتم...

لێی دا، ڕێی گرتە بەر ڕۆی، ڕووەو ڕووبار. تا تاقەتم هەبوو، هاوارم کرد، "سەرت بڵند بکە سەر، بەم سەرشۆڕییەوە، بە ڕێدا مەڕۆ."

ئاوڕێکی دایەوە، بزەیەکی کرد،

"سەرشۆڕکردن بۆ عیشق، سەربەرزییە"...

فاتێ، "خودا عەقڵێکمان بداتێ پێوەی بەڕێوە بچین!"

ڕۆژی سیوپێنجەم

هێندێ جوانـی هـەن، بکـوژن. وەختـێ قەلـب و قالبـت وەبـەر جوانییەکی وەهـا دەکەوێت، "لوتبـەرز"ی ڕۆحـی (خۆپەرست)یت دەمرێـت.

ئـەم جوانییـە، هێزی هێنـدە زۆرە و باڵادەستە، پشتی هێـزی (ئیـرادە)ی مـرۆ دەچەمێنێتـەوە و "قـەرار"ی عەقـڵ بـە چۆکدا دێنێت.

وەرە جوانییەک، بڕیاری ستراتیژیی ژیانت پێ بگۆڕێت!

چ سـحرێکی وێیـە، سـەت سـەعات لـە دیـاری دەمێنیتـەوە، کەچـی وەک ئەوەیـە، بایـی هێنـدە وەسـتابیت، تـا مێشـێکی نیشـتووی سـەر کەپـوو، هەڵدەفڕێنیـت...

تـاوی وەهـا، خۆزگە دەخوازیت ڕەسولێکی خودا بووایت، تـا بـە دوعایـەک، قەدەمـی چەرخـی فەلەکت شـکاندبا، خـۆرت بۆی، پێ ڕاگرتبـا، تاهەتایـە، بەژنـی تـوو، سێبەری سیمای وی بـا.

ئەو جوانییـە لـە هێنـدێ شـوێنە، تۆش کارت لەسـەر ئـەم شـوێنە وەسـتاوە. ئەگـەر سـەرکەوتوو دەبیت، جارێکی دی،

ڕێت بە کوچەی بوونی ئەو جوانییە ناکەوێتەوە، بۆیە ناچار تۆ میوای شکستخواردن دەخوازیت، تەنیا بۆ ئەوەی جارێکی دیش، ڕێت بە هەواری ئەم جوانییە بکوژە بکەوێتەوە و چاوت بە دیتنی، زولف و ئەگریجەی بگەشێتەوە... شکستی خۆتت ئاواتە، بە ئاواتی ئەوەی جارێکی دی ڕێت بەو شوێنە بکەوێتەوە و چاوت بەو جوانە گەش ببێتەوە...

فاتێ گوتی، "من ئەم جوانە ببینم، پێی دەڵێم: جانم، باکت بە قیامەتێ نەبێ، فیردەوسی ئەعلای بەهەشتێ ماڵی تووە، ئاخر ئیمانی سەتان مرۆ، سرۆی جوانییەکەی تۆیە، وەختێ ڕوخت حەشرێ بە مانگی تابان دەکات، وێکرا دەبێژن:

ع کیژییەکە، بەم جوانییەوە، دەگەڵ بەرچاویی ئەم شەنگوشۆخەوە، خودات نەبێ."

من باوەڕییم بە ئەمە هەیە، ئەلحەقی قسەیتیان، بەس، وەختێ ئەم جوانییە خوێنی چاوم دەرێژێت و ئاو لە دڵم ناهێڵێت، ناچارم بڵێم،

"خوام لەم جوانییە نەماوە."

فاتێ لەوەدا ناحەقم مەگرە...

ڕۆژی سیوشەشەم

زۆر جار، ئەگەر دیتوومە کەسێک دڵی لێم ڕەنجاوە، گوتوومە، "چی داومێ با لێم وەستێنێ" ڕۆژانێ کە لەوپەڕی هەژاریدا ڕام دەبوارد، کەسانێک جاروبارە دەیانەویست یان بە دەم دەیانگوت، "دەمانەوێ پووڵت بدەینێ". دەمگوت، "سواڵ ناکەم، کارم بۆ بدۆزنەوە." لەو (نامەوێ)یەی من ئیستیفادەیان دەکرد، لای ناسیاوێکی من دەیانگوت، "پیاوێکی کەللەڕەقە پوڵی دەدەینێ نایەوێ."

ئێستەیش هەر جارێ چاوم بەو (سەیوان)ە دەکەوێتەوە، کە لەژێریدا ئەم گوفتارەی (مام هەژار)ی بۆ وەخوێندم، لەرز دەمگرێت و دەقەسرم. وەک ئەوەی دەستم بە 'تایت' وەشۆرم، بۆ گەرمبوونەوەم، پەنجەکانم لە یەکتری دەخشێنم.

ئاخر بارانی بەخوڕ و ساردییە سرکەرەکەی هەنگینێی هەولێرێ، بە ژوانێکی ژێر چەترێ نەبا، زەلامم دەویست، بەرگەی گرتبا.

لێو بگات بە لێو «کوورەی ئاگردان» چێ دەبێ، ئەدی ئەگەر ڕۆح بە ڕۆح بگات و سنوورەکانی یەکتر تێکەڵاو بن،

چی ڕوو دەدا؟

لە مامۆستایەکی وانەی 'کیمیا'م پرسی، وەرامی ویش عەنتیکە بوو، دەیگوت، "وەک هێندێ وشە چۆن مەحەلیان لە ئیعرابی جوملەدا نییە. ئەو پلە گەرمییەی ئەتۆش باسی دەکەیت، لە دەرەوەی پێوەر و پێوانەکانی کیمیا و خیمیادایە."

چیتان لێ بشێرمەوە؟ باس باسی خۆشویستن بوو، ئەمن دەمویست ئەو هەرگیز داوا لە من نەکات پێی بیژم 'خۆشم دەوێی' دەمویست 'هونەری خۆشویستن'م لێ تەڵەب بکا، چون هەر جارێ گوێم لە خۆم دەبووەوە کە دەڵێم "خۆشم دەوێی" هەستم بە منەت دەکرد، هەر وەختێکیش خۆشویستن، منەت و بەرامبەرەکیی تێ کەوت، ئەوا لە هونەری خۆی لێ دەکەوێت."

ئەو گوفتارەی مام هەژاری، لەسەر وی بەڵگە و بۆ من پاڵپشتیی بوو، دەی فێرکردنی هونەری خۆشویستنی لەکوێ و پێدانی خۆشەویستی لەکوێ؟ دیوتە وەک ئەو دۆستانەی مام هەژار، کە بە ئەویان دەگوت 'کەڵڵەڕەق'تۆش لە پای سواڵنەکردنی خۆشەویستی بە من دەڵێی دڵڕەق؟

من دەزانم چی ئەم دوو شتە بە یەکترییەوە گرێ دەدات، وەلێ بۆی هەیە ئەوەی من وەخوێنێت، بێت بڵێت، "پەککووف ئەو کوڕێژگەیەش دێوانەیە، دێوی لێ بووە بە خێو، خێڵ بە خێل، هەرمێ بە هەر مێ و (مەی)یش بە نەی..."

لەنێو ئەم وڕێنە، شەتەحات و خوزەعبەلاتانەدا ئەو گوفتارەی (مەئموون)م هاتەوە بیر، کە بەری پێنج ساڵان، لە کتێبی "تەنبیهول غافلین" لە حوجرەیدا، وەها هێنابوومە وەرگێڕان:

"دۆستان وەسەر سێ چین پۆلین دەکرێن.
چینێ وەک نانن، هەمی دەم پێویستمان پێیانە.
چینێ وەک دەرمانن، تەنیا هێندێ جار، پێویستمان پێیانە.
چینێکیش وەک دەردن، هەرگیز پێویستمان پێیان نابێ."

ئەو بۆ من، لەم یاسایەش دەر چووە، بە یەک جار هەرسێکیانە.

کاتژمێر دووی دوای نیوەڕۆ بوو، ڕۆحی ***سامی ئیبن عەبدولرەحمان*** شاد بێ، لەبن دارسنۆبەرەکانی هەواری وی بوو.

_ ئەو پیاوە لەبەر هیچ نەچێتە بەهەشت، لەبەر ئەو ماچانە دەچێتێ، کە دڵداران لەژێر داران لەنێو پارکەکەیدا، دڵی یەکدی پێ خۆش دەکەن _

وەک گوتم، سەرمایەک بوو، تفت فڕێ بدایە، بەسەر عەردی نەدەکەوت، هەر لە هەوایێ دەیبەست. بەڕانەتی گوتەنی، "تفت هەردایە دەمەیی."

هێتفۆنەکەم خستە نێو گوێم و چی دیکەم نەگوت، ڕێی خۆم گرتە بەر. ئیدی (**فەرهاد زیرەک**) دەستی بە چڕین کرد،

"ئێشم دیبوو بەندیم دیبوو
زام و کێرەوەریم دیبوو
کەوتنە خەستە و سیسیم دیبوو
بەڵام دڵداریم نەدیبوو
هەڵخەڵەتام لە دڵداری
نەمزانی چی بوو ئازاری..."

ئەویش **پەشێو**ئاسا لە بەرە خۆیدا دەیگوت،

"جێم مەهێڵە هەرچی ڕوو دەدا
با ڕوو بدا
باوەشی من
بەهەشتێکە
دەتپارێزێت لە ڕەهێڵە."

ڕۆژی سیوحەفتەم

ژیـان بـە دووڕێیانناڕواتـە ڕێـوە، هەمـوو ڕاسـت و چەپێـک، پانتاییەکیـان لەنێوانـە، پانتاییـی ڕێـی سـێیەم، کـە دەشـێ سـنوورەکەی هێنـدەی تاڵەموویێـک باریـک بێـت.

ئـەرێ گۆڕەپانـی سـینەی نێـوان قۆڵـی ڕاسـت و چەپـت لـێ دیـارە؟

باشـە ئێمـە بۆچـی ڕەنگاڵـەی نێـوان "ڕەش" و "سـپی" نابینیـن؟ مەگـەر لەنێـوان ڕەش و سـپیدا 'پەلکەزێڕینە' خـۆی حەشـار نـەداوە؟

ئـەوە کـێ بـوو بڕیـاری نەگبەتیـی بەسـەر "ڕەش"دا دا و ئەسـتۆی "سپی"شـی پاکـژ ڕاگـرت؟ وەختـێ گوتیـان، "قینگـی سـپیی و ڕەش بەدیـار دەکەوێـت،" داخـوا بـۆ خۆیـان بـەدەر کەوتبـوو؟

مـن لەنێـوان سـپیی و ڕەشـدا، چـاوم ڕەنگـی دی دەبینێـت، بەڵام لـە زۆر بـاردا، قـەرزاری لەبن نەهاتووی "ڕەش"م، وەک حەشـامات خـۆم ڕادەسـتی "سـپیی" نەکـردووە و ناکـەم.

ئاخـر فاتـێ، تابلـۆی ژیانـی دلبـەرم وەهـا لـە بەرچاو

نەخشێنراوە،

"کچە بەیانی تارای سپی پۆشی. کورە نیوەڕۆ سەری سپی بوو. ئێوارە تۆماشە سپییەکەی کچەکە کفنی کوڕەکە بوو".

من سپیم ناوێ، نااااااا...

ڕۆژی سیوهەشتەم

دەستپێکی پاییز، ساڵی فیراق، دەمەو ئێوارەیەک (شەمسی تەورێزی) ی مورشید و دلبەری (مەولانای ڕۆمی) ڕووی لە کۆمەڵگەی ئادەمزاد کرد و گوتی، **"کاولی دنیا، لە خۆشەویستی و ڕق، یان شوێنکەوتەیی و نەیاری کەسێ، بە تەقلیدەوە، سەرچاوەی گرتووە"**

ڕۆحی فاتێ لەنێو ئەم حەشاماتە هاتە وەرام، "بەڵێ قوربان، خۆبوون، خووی خۆناسانە، خۆنەناسە، بە خوێنی ئەوی دی، خۆ ئەگەر خەوتووێکیش بێ، دەخوولێتەوە." خەوتنی هەمیشەیی، لە خۆنەبوون، خێرترە.

زۆربەی ئەوانەی خۆیان بە دامێنی کەسێکی هەگبەپڕەوە شۆڕ کردبووەوە، لە هەگبەبەتاڵی خۆیانەوە بوو.

ڕۆژی سیونۆیەم

لە فاتیم پرسی، " جوانی چییە؟"

فاتێ کەوتە قسان، "جوانی، خۆی لە هیچ تشتێکدا نییە و خەسڵەتێکی خۆوەکیانەی نییە، بەڵکو لەو ئاوەز و هۆش و هزرەوەیە، کە لێی ڕادەمێنێت. هیچ شتێک لە خوودی خۆیدا جوان، یان ناشیرین نییە، ئەوە ئەو عەقڵ و دونیابینییەیە بڕیاری لێ دەدات، کە لێی ڕادەمێنێت."

ئەگەر کەسێتیی (عاشق) عاشقی جوانیی (مەعشوق)ـە، ئەوا جوانیی (مەعشوق) بەرهەم و دەرهاوێشتەی عیشقی عاشقە بۆ وی. بە واتایەکی دیکە: ئەگەر گەوهەری کەسی عاشق لە جوانیی مەعشوقەوە سەرچاوەی گرتووە، ئەوا جوانیی مەعشووقیش، بەرهەمی خۆشەویستیی بابای عاشقە و شوێنکەوتەی ئەوینی وییە.

پیری دڵان، مەلای جەزیری، لەم باسوخواسەدا، نموونە بە (گوڵ) و (بولبوول) دەهێنێتەوە و دەفەرموێت:***گەر ج بولبول جەوهەرێ ذاتێ گولە***

لی گولی رەونەق ژ عشقا بولبولە [1]

عـەرزت بکـەم، "ئەگـەر گەوهـەری زاتـی بولبـول -کـە عاشقەکەیە- لە جەماڵی گوڵ -کە مەعشـوقەکەیە- سـەرچاوەی گرتووە، ئەوا جەماڵی مەعشـوق -گوڵ-یش، لە عیشقی عاشق -بولبـول- سـەرچاوە دەگرێت.

ئـەی دۆسـت، لێـرەدا بـە چتێـک دەگەیـن: **جوانـی مەرجی خۆشەویستی نییە، وەلێ خۆشەویستی مەرجی جوانییە. هەر شتێک مەحەببەتی کەوتێ، مەحاڵە جوانی نەکەوتێ.**

بۆیێ مەلای جەزیری دەفەرموێت:

حوسن و حوب بێ یەک دو نابن دێ بکن شاه و گەدا

نوور نادت شـوعلەیا مەحـمـوود بێ شەمـعا ئەیاز

هـەر لـەم گۆشـەیەوەیە حەزرەتـی (مەولانـا جەلالەددینـی ڕۆمـی) دەبێژێت، **"هەمـوو شـیرینێک جوانـە، وەلێ مـەرج نییـە، هەمـوو جوانێک شـیرین بێت."**

بۆ خـودا، لای مـەلا، حوسـن و جەمـال، هـەردووک بنجـن، جـوێ نابنـەوە. بۆیـێ دەفەرمووێت:

حسن و جەمالی خواست ئەڤین

هەردووک دیـەک ذاتێ چڤین

کە ئەمـەت زانـی، فاتـێ ئـەوەش بزانـە، ڕێچکەیەکی دی ص سۆفیان هەیـە، وەبێ هیـچ لام و جیمـێ، لـە بەرامبـەر جوانیی دەچەمـێ. شـێخ بوحلـوول دیمەشـقی کـوردی و موریدەکانـی، هـەر کەسـێکی جوانیـان بدیتبایـە، سـەجدەیان بۆ دەبرد. ئاخر لای ئـەوان، هەمـوو مەحبووبـێ جوانـە، هەمـوو جوانێکیـش مەحبووبـە."

---

[1] مەلا جەزیریی، دیوان/ لا: ٢٧٩.

ڕۆژی چلەم

فاتیَ لێی پرسیم، "عیشق چییە؟"

"فاتیَ چیت وەرام بدەمەوە؟

عیشـق لە وەرامی ئەم (چییە)دا، بۆخۆی بێ وەرام و ورەیە. ئاخـر هەمـوو حەکیـم، عاریـف و فەیلەسووفەکانی دنیایـێ، لـە بەراییی هەبـوون و بـوون و ژیانـڕا، تـا دەگات بـە پایانـێ، بـە پێی ئەزمـوون و تێدابوونـی خۆیـان، تاریـف و پێناسیان داوەتێ و دەیدەنێ. وەلێ دواجار هەموویان ناچارن، دان بەوەدا بنێن کە:

عیشـق بـە (چـەق) کردنـی ئـەوی تـرە، هـەر ئەوەنـدە دۆزیتـەوە، ئیتـر دەیکەیـت بـە قیبلـەی ژیانـت و تـا ئەبـەد، بـە دەوریـدا دەخولێیتـەوە.

غەم و هەم،

زۆر و کەم،

ساردی و گەرمی،

شەوق و تەشەوقی،

ڕاحەتی و قەلەقی، هەر بۆ وی دەبێت.

لە ڕووی گەشی ئەو زێتر، هیچ ڕوویێکی تر، شایان بە دیتنی چاوی خۆی، نەبینێت.

لە لەبزشیرینی وی زێدەتر، هیچ زاریێکی تر شایان بە بیستنی گوێی خۆی نەزانێت.

کە دەستنوێژی عیشقی هەڵگرت، بە دیتن، بیستن، بۆنکردنی ئەویندارانەی جگە لە ئەو، دەستنوێژی بشکێت و نوێژی ویصاڵی لێ بەتاڵ بێت."

فاتێ گوتی، "دەگێڕنەوە پیاوێک ئافرەتێکی بینی، بەبێ یەک و دوو، عاشقی جوانییەکەی بوو. ئیدی گیرۆدەی ئەوینی خۆی کرد. چووە خزمەتی و عەرزی کرد، 'هەموو هەبوون و ژیانم بە تۆوە سەرقاڵ بووە، وجوودی منت داگیر کردووە.'

ژنە پێی دەڵێت، 'ئەگەر هەموو بوونی تۆ، بە هەموو بوونی من سەرقاڵ و وێڵ بووە، ئەوا با هەموو هەبوونی من پێشکەشی بوونی تۆ بێت. وەلێ چشتێک هەیە، من خوشکێکم هەیە، ئەگەر بیبینیت پەسەندی دەدەیت بەسەر مندا و لەبەر جوانیی وی، منت لەبیر نامێنێت.'

کابرا گوتی، 'وەی، ئەوە لەکوێیە؟'

ژنە گوتی، 'لە دواوەتە.'

کابرا یەکسەر ئاوڕی دایەوە و ڕووی وەر گێڕا.

ژنە نەعرەتەیەکی لێ دا و سینەی کوتا و گوتی، **'ئەی درۆزن، ئەگەر تۆ لەو قسانەی کردت، ڕاستگۆ بوویتایە، جگە لە من، ئاوڕت بۆ کەس و لە چشێکی تر نەدەدایەوە!'"**

ئەو قسە و سەربردانە، گفتۆگۆی سەر شەقامی نێوان من و فاتێ بوون.

ویکرا چووینە کتێبخانەی تەفسیر، لە نهۆمی سەرەوە، بەرامبەر گۆرستانی ئیمام مەحەمەد لێی دانیشتین... من دڵم لەو کتێبخانەیە دەکرێتەوە، هێندەی نێو مزگەفت و کلێسایەک ئارامیم دەداتێ... ئاخر لە پەنجەرەی نهۆمەی سەرەوە، بەدەم خوێندنەوەی کتێبان، دەمناندم چاو دەدەمە شار و لەوێوە دەتوانم بەئاسانی لە منارەی چۆلی و نەبی عوزێر و شەقامی موزەففەرییە و کوچە هەزار ساڵەییەکانی شار بڕوانم...

"دانیشە فاتێ، با بزانین لەنێو کتێبان چۆن باس لە عیشق کراوە...

بڕۆنێ لەو کتێبەدا دەڵێت، 'عیشق: لە زوانەوانییدا، بۆ لووتکە و کۆتاییی خۆشەویستی، بەکاردێت. تێپەڕاندن لە مەحەببەت، دەبێت بە عیشق.'

ئەوەش "القاموس" لاپەرەی ۹۰۹ دەڵێت، 'سەرسامیی دڵدار بە دڵبەرەکەی، یاخوود تێپەڕاندن لە خۆشەویستییدا، عیشقە.'[1]

چاو بدە "فقە اللغە"ی سەعالبی لە لاپەرە ۱۲۹دا، دەڵێ، 'لە کۆنەوە، لەنێو سۆفیاندا گوتراوە: کۆتایی خۆشەویستی، سەرەتای عیشقە.'[2]

وەرە بڕۆنێ ئیحیای، بوحامیدی غەزالی دەفەرموێت، "بیزانە: هەرکێ ناسین و ئاشنایی، زێتر و دڵنیاتر بووەوە، بە ئەندازەی دووپاتی لە ناسینەکەیدا، خۆشەویستییەکەی دووپاتتر دەبێتەوە و مەحەببەت ئەگەر گەیشتە دڵنیایی،

---

١ عجب المحب بمحبوبه، أو افراط الحب.

٢ بدايه العشق نهايه المحبه.

بە (عیشق) نـاو دەبرێـت. عیشـق واتایەکـی نییـە، ئەگـەر خۆشەویسـتییەکی زۆر و دڵنیایـی نەبێـت. هـەر لەبـەر هەنـدێ بوو، عارەبە قورەیشییەکان، کاتێ دەیاندیت پێغەمبەر لە کێوی حیرائـدا، خـۆی بـۆ پەرسـتن یەکلایـی دەکـردەوە، دەیانگـوت: بەراسـتی مەحەممـەد عاشـقی خوداکـەی بـووە![1]

فاتێ ئەوانە قسەی باشن...

بەڵام هەرچـی واقیعـی عیشـقە: مەحەببـەت گشـتییە، عیشـق تایبەتـە. حـوب هەمـووە و عیشـق قیچەکـە. هەمـوو عیشـقێک حوبـی تێدایـە، بـەڵام هەمـوو حوبێـک، عیشـقی تێـدا نییـە

عیشق عەقڵانییەت و ناعەقڵانیێتیشی تێدایە...

دەردە هەم دەوایە...

تەبیـب و حوکەمـای دنیایـێ، شـەڕی ئـەو دەردەیـان پـێ نەوەسـتێندرا، بـە مـەش بـە کۆتـا ناگەیەندرێـت. هەرکـێ خـۆی پـێ مەعلانـە، دواجـار، وەک سـێبەری نیوڕانـان، زوو هەتـاوی پـێ دەگات و کەمـن ئەوانـەی بـە بەقـای بەعـدەل فەنـا، دەگـەن.

نەخۆشـییەکی عەنتیکەیـە، هیـچ چارەیەکـی نییـە، تەنـێ بـە زێدەکردن و تێپەڕاندنـی پتـر لـە مەحەببەتەکەتدا نەبێت. ئیدی تـازە ئـەو کەعبـەی تـووە، کـە بەنـدی داوی وی بوویت، چـارت نییـە، تـا هـەی، دەبـێ وەدەوری ویـدا، بخوولێیتـەوە."

ئـاوڕ دەدەمـەوە، ئەرشـەد و سـالار وەسـتاون، دەمێکـە خۆیـان مـات کـردووە و گوێیـان بـۆ قسـەکانمان ڕادێـراوە.

"خاتوو ئەحلام موستەغانمی لە ڕۆمانی (تۆ ڕەشت لێ

---

١ [اعلم... من تأكدت معرفته تأكدت محبته بقدر تأكد معرفته، و المحبة إذا تأكدت سميت عشقاً، فلا معنى للعشق إلا محبة مؤكدة مفرطة، ولذلك قالت العرب: إن محمداً قد عشق ربه؛ لما رأوه يتخلى للعبادة في جبل حراء] احياء علوم الدين _بەرگی ٢ /لا ٢٨٠...

دیت) دەڵی، 'خۆشەویستی بریتیە لە توانای دوو کەس لە بەرکامێنانی یەک فلچەی ددان.' وتەیەکی قشتە، بەس بۆ ئیمە نا. هەڵە نەبین یەکێ لە ژنە شاعیرە کوردەکان ئەحلام خان دەناسیت؛ ئومیدەوارین پێی رابگەیەنیت، کە لێرە خەڵک سێ بەشە سەبارەت بەم وتەیە، بەشێکی زۆر زۆر کەم هەیە فلچەی ددان بەکار دەهێنێت، ئەویش بە تەنێ، بەڵکو بە شێوەیەکی چەوتیش بەکاری دەهێنێت. بەشێکی دیکە هەیە سیواک دەکات، زۆرینەش ددانی ناشوات"

ئەرشەد گوتی، " لە وتاری (گێژنەی خۆشەویستی و وڕێنەکانیدا شێتە بێزار) وەهام نووسیوە...

"لە ئەدەبیات و تیروانینی کلاسیکییانەی مەدا بۆ خۆشەویستی، لەنێوان 'من' و 'ئەو'دا، یەکێ دەبیت بە 'قیبلە' و ئەوی دی تاهەتایە بەدەوریدا تەواف دەکات و دەسووڕێتەوە. 'من' بۆ 'ئەو' دەسووتێ، 'ئەو'یش بۆ 'من' دەکرووزێتەوە. ئەمە هەم باریکی خەستە"نەخۆش"ی، هەمیش دۆخێکی ناعەقلانیی بەرزەفتنەکراوی پێشینانی مەیە. لەنێو ئەدەبیات، ویستوویانە ئەوە بسەلمێنن، کە خۆشەویستیی ڕووت "مجرد" بوونی لەنێو پێوەندیی دڵبەندانەی عیشقدا هەیە، بەلام ئەمە لە وێناکردنێکی ناواقیعی بترازێ، شتێکی دیکە نییە. باری درووست و عەقلانیی خۆشەویستی ئەوەیە، لەنێوان 'من' و 'ئەو'دا شتێکی دی لە دەرەوەیان بێ بە 'سەنتەر'؛ نەک یەکێکیان بێ بە قیبلە و ئەوی دی بێ بە حاجی و تەوافی بەدەوردا بکات. من بۆ ئەو بسووتێ، ئەویش بۆ من.

دەبێت لە دەرەوەی من و ئەو، شتێکی دی ببێت بە سەنتەر، لەگەڵ نەمانی ئەو سەنتەرە، من و ئەو، یەکیان

نەبێت بە قوربانی، ئاخر کە یەکێکیان سەنتەر بێ، لەگەڵ نەمانی سەنتەر، ئەوی دی وێران دەبێ.

با سەرلەنوێ لە پەیوەندیی نێوان 'خۆشویستن' و 'حەزکردن' وەکۆڵین، تاڵەمووی نێوان عیشق و خۆشەویستیش بدۆزینەوە. ئاخر ئەمانە چەمکەیلی جوداوازن و تخووبی خۆیان هەیە."

من وەهام وەڵام دایەوە

سالار بە قسان کەوت، "بۆ خۆشەویستی، قوتابخانە فەلسەفی، ئەدەبی و هزرییەکان، بەسەر چەندان بەش پۆلێن دەکرێن و هەریەکەیان لە سۆنگە و میتۆدەکانی خۆیەوە، پێناسێک ڕەنگرێژ دەکات. بەگشتی ئەگەر بەسەر هەردوو دنیای شەرقی و غەربیدا وشەی خۆشەویستی دابەش بکەین، ئەوا دەبێتە خۆشەویستی غەربییانە -کە لۆجیکی بەسەردا زاڵە- و خۆشەویستی شەرقییانە -کە خەیاڵی بەرهەڵدای بەسەردا زاڵە-

دنیای ئەمڕۆی تاکەکان لە سەردەمی دوای گلۆبالیزم، هێندە بەرفرە و فرە پەلوپۆی هەڵکەوتووە و هەر پەلوپۆیەکیش، بە چەندان ڕیشاڵ لە شێوەی تۆڕێکەوە بە ئەوانی ترەوە گرێدراوە.

تاک لەنێو ئەم تۆڕەدا ناتوانێ، خەیاڵ بکاتە تاکە مۆتیڤ و پارسەنگی تەوژم و ڕێکردنەکانی، چونکە دونیای نوێ تەواو ئاڵۆز و تێک چڕژاوە.

بۆیە لێکدانەوە لۆژیکی و بەرژەوەندییە هاوبەش و پراگماتیکییەکان، شوێن بە ڕووبەرێکی بەرهەراوی خەیاڵ چۆڵ دەکەن و لێکدانەوەی واقیعبینانەیان لە جێ دادەنێن.

خۆشەویستییە کلاسیکییەکەی سەردەمانی پێشانی لەیل و مەجنونانە، لە دنیای نوێی ئەمڕۆ کۆچ و باری تێک ناوە و نەشمی دیکە جێی پێ گرتووەتەوە.

خۆشەویستی بە هاوڕابوونم لەگەڵ چۆلی، دەبێ هەردوو لا سەنتەر بن و هەردوو سەنتەریش ئازاد بن و فەردانیەتی خۆیان تا ڕاددەی ڕەگازۆبوون پارێزراو بێ، ئینجا لە فەزایەکی هاوبەش و هاوڕیتم و هاونەشم و هاوشەپۆل و هاوچێژ و هاوئازاردا وەک دوو فلامینگۆ سەمای ئازادانەی ئاوێتەبوون بکەن و ئاوێزانی یەکتر بن.

کەس ناتوانێ بڵێ خۆشەویستییە خۆتوێنەوەکەی شەرقی، خۆشەویستی نییە، کەسیش ناتوانێ بڵێ خۆشەویستییە هاوفەزایەکەی نێوان دوو سەنتەرە ئازادەکە، خۆشەویستی نییە. بەلام هەرگیز ئەوە خۆشەویستی نییە، کە لایەک یا سەنتەرێک، یا سەنتەرەکەی دی لەپێناو چێژی خۆی وەک ئامراز بەکار بێنێ.

عاصی، دکتۆرەکانیش دەلێن، ' هەرکەسەو فلچەی خۆی هەبێ باشە، لەبەر ئەوەی بەکتریا دەگوازنەوە.' بە تایبەتی کە ئەگەر یەکێکیان نەخۆشی هەبێ، چ مانای نییە، ئەوەی دیش خۆی توشی نەخۆشی بکات. بەلام ڕەنگە لە لۆژیکی خۆشەویستیدا شتێک نەبێ بەناوی نەخۆشی و ناخۆشی!"

فاتێ، "ئەنگۆ زۆرتان لەبن سەرییە...
خواحافیز..." بە پێکەنینەوە.

ڕۆژی چلویەکەم

فاتێ دەیگوت، "خۆبەزلزانی، نەخۆشی و بارێکی ناجێگری دەروونییە، شێوەی خۆبەهیچنەزانییە، کە ئەمیش دۆخێکی شێواوی نێوەخنییە. مرۆڤ لە باری ڕێکی کەسێتیی خۆیدا، (نۆڕماڵ) خۆی دەبینێت، دەزانێت ئەم دوو دۆخە (حاڵ) ن، حاڵیش چەسپاو نییە، هەردەم لە گۆڕاندان. پێچەوانەی (مەقام) کە لەنێو ناخناسیدا، دۆخێکی چەسپاوە، تا ئەوکاتەی نەفس بە مەقامی دوای خۆی دەگات. حاڵی خۆبەشتزانی و خۆبەهیچنەزانی، تا ئەو جێیە پەسەندن، کە دۆخن و ڕەچاوی (شوێنکات) دەکەن، لێ کاتێ بۆ (مەقام) دەگۆڕێن، ڕەوتارێکی لۆمەکراو و سیمایەکی دڵزاری نێو ڕەوانناسی دەبن. ڕوانینی ڕەهایانە لە ناخ، لەبەر ڕۆشنایی ئەم دوو بارودۆخەدا، هەردەم بەربەرستی بەردەم داهێنان و بەرەو باڵابوون و هۆشیاریی نێوەکیی مرۆڤە. خۆبەزلزان عەودالی فێربوون و وەرگرتنی هیچی نوێ ناکات، هەڵبەت بەو خەیاڵەی کامڵ بووە و بێحەوجەیە لە ماریفەتخوازی و نوێبوونەوەدا. خۆبەهیچنەزانیش بە دەستلەخۆبەردان دەگات، چی دی

حەوسەڵەی وەرگرتن و خواستنی نوێی نابێت، بە وەهمی کلۆڵی و دەستەوسانی لە ماریفەتخوازییەوە، چۆکی داداوە. بێگومان ئەمە هەموو کایە جوایەزەکانی ژیان دەگرێتەوە.

خۆبەزلزان چەندە ناشیرینە، ئەو کەسە سادەیەش، کە سادەییەکەی فریوی داوە، لە سادەییان لەخۆبایی بووە، زۆر ناشیرینتر و ویرانترە. تۆوی هەردوو حاڵەت، لە یەک خاکەوە چەکەرەیان کردووە، خاکی هەست-بەنەقسکردن."

کتێبی جامیعولحیکەمم بۆ کردەوە، گوتم، " فاتیَ (قازی بن ڕوشدی حەفید) گوتوویەتی، '**مرۆڤ، خۆبەزلزان و خۆسەپێن نابێت، مەگەر بە هۆی زەلیلی و زەبوونییەکەوە نەبێت، کە لە ناخی خۆیدا، هەستی پێ دەکات."**

ڕۆژی چلودووەم

دنیا دەوران دەورانت پێ دەکات، ڕۆژ نییە تەقڵەیەکت پێ لێ نەدات. چەرخی فەلەک، هەر ڕۆژەو ڕووت بۆ دیوێک وەر دەگێرێت. ڕۆژێ لە تۆقەڵانی شادی، ڕۆژێکی دی لە چاڵی دڵزاری. ڕۆژێ لە کەناراوەکانی ڕەوشت مەلە دەکەیت، ڕۆژێکی تر لە قووڵاییی بەرەڵلایی بن-ئاوییەک لێ دەدەیت. ڕۆژێ لە میحرابی حەرەمی پەرستگە لەبەر خوا دەنوزێیتەوە، ڕۆژێکی دی گۆشەی مەیخانەت گرتووە، لە قوژبنێک بۆ پێکێک دەکرووزێیتەوە. ڕۆژێ ماندووی و بازووت جگەرەیەکیشی پێ ناگەیەندرێتە سەر دەمت، ڕۆژێکی دی شا بە سەپان ڕاناگریت و گورزت قەڵا دەڕمێنێت. ڕۆژێ، ڕۆژێ...

"ئەری فاتێ، من لە دنیادا، هەم کە دەگەم بە ترۆپکی چێژ و چەشە، هەمیش کە لە بنارەکانی شەکەتیدا لێی دەکەوم، پرسیاری (دنیا هیچە یان هیچ نییە؟) بەرۆکی خولقوخووم بەر نادات. ئەری دنیا هیچە یان هیچ نییە؟ ئەگەر دنیا هیچ نییە، ئەلحەق (هیچ) شتە. ئەگەر هیچیشە، هیچ ماقووڵ نییە هەزاران ساڵە دەرسی (دنیا هیچ نییە)مان پێ دەدەن.

فاتێ، "جارێ هیچی لێ نازانم..."

ڕۆژی چلوسێیەم

هەیە زۆر قسە دەکات، بەڵام هیچ نالێت. من دەمەوێت کەم قسە بکەم، بەڵام زۆر بڵێم. هەیە لەمێژە زیندووە، بەڵام نەژیاوە. من دەمەوێت بژیم، بەڵام زیاتر لە مێژووی زیندوویيم... کە بە چاوی هۆشیارییەوە لێی دەڕوانم، ئەم دوو ئومێدە بە کتێب و سەفەر نەبێ، وا ئاسان نایەنەدی، کتێب وا دەکات زۆرتر بڵێم لەوەی قسە دەکەم، سەفەریش وا دەکات زێتر بژییم لەوەی زیندووم. پارە و کتێب مەبە، ئەم دووانەی لێ دەر بچێت، چی لەم ماڵە هەڵدەگریت، گەردەنت ئازا و ماڵت ئاوا.

بوەستە، بۆ ئەوەی پتم لار نەبێت و تیغی خۆم بووەشێنمە سینەی گەردوون، جارێ بەر لە هەر چتێک تابلۆی، "**پارە چلکی دەستانە**"ی سەر دیواری بەیتوونەی ماڵێ دەسووتێنم، کە ئەوێ جارێ کابرا بە مستە 'چلک'ەکی پێی فرۆشتم.

فاتێ، "کورە ئەوە چتە؟ لەبەرە خۆت لەنێو خەوێ چ قسانتە؟ هەستە ئاوەکی بە دەموچاوتدا بکە..."

چاو دەکەمەوە، گەرماییەکە، هێلکە لەو گۆڕە دەبرژێنێت...

سێی نیوەڕۆیـە، لەسـەروو قەنەفـە شـڕەکەی دواوەی نهۆمـی ماڵی وەفایـی خـەوم لـێ کەوتـووە.

ئـەو دزەی نێـو خـەوێ، فەلسـەفەی کاپیتالیزمـی بـۆ ڕوون دەکردمـەوە...

ڕۆژی چلوچوارەم

ڕۆژگارێک هەرچی هێزی بازوو و زیتەڵی هزرم هەبوون، بۆ کڕین و دەستخستنی چەند شتێک تەرخانم کردبوون. ڕۆژان هاتن و چوون، دەستم خستن، لای من بە شتانێکی مۆرەلێدار و دوائامانج هەژمار بوون. کەچی، ڕۆژانێک هاتنە پێشم، بە ناچارییەوە بۆ هێنانەوەی هێزی بازوو و بەردەوامبوونی زیتەڵی هزرم، ئەوانم فرۆشتن و خۆم لێیان قوتار کرد. ڕۆژگارێک بە هێندێ بیروباوەڕ گەیشتبووم و وەها لەنێو دونیابینیم چەقیبوون، ئامادەبووم خۆمیان بۆ بەکوشت بدەم. کەچی، ڕۆژانێک هاتن، بۆ ئەوەی خۆم و دەوروبەرەکەم لەنێو نەبرێین، خەریکی کوشتنی ئەو بیروباوەڕانە بووم، کە خۆم بۆیان بەکوشت دەدا. هێندێ جار کە غەمێکی قووڵ وەک هەورێکی ڕەش هاتووە، زەمینی دڵمی بە ماتەم گیڕاوە، ناچار بۆ ڕەواندنەوەی ئەم تەموهەمە، نیازم بووە پەنا بۆ دەوایەک بەرم، کەچی، کە دەمودەست دەستم بە دەرمانەکەی دڵم نەگەییوە، غەمی ئەو نەگەیشتنە، لێم بووە بە گەردەلوول و سەت باری خوودی ئەو غەمەی بۆ دەرمانی دەگەڕام، لێم

بووەتـەوە بـە دەرد.

چوار شـەو دوای ئابی کەئیب، کاتژمێر سێی پێش فەجری کازیبـەی پێنجـەم ڕۆژی ئەیلوولـێ، ئەمـەم بۆ فاتـێ هەنـارد.

ڕۆژی چلوپێنجەم

ئەگەر لەنێو (بێشکە)وە، تا ڕۆژی سەر (تاتەشۆر) لە یەک شوێن و بە یەک شێواز ژیایت، تۆ نەژیاویت. ئەری بیرت لێ نەکردووەتەوە، کە وەها بە ماتی و مەنگی بژییت، خوداش لێت دەتۆرێت؟ دەتۆرێت، چونکە خۆت دۆزەخەکەت هەڵبژاردووە و بەهەشتت تاراندووە. ئەو بە خوایەتیی خۆی لە کتێبە پیرۆزە ئاسمانی و زەوینییەکاندا، کاتێ تەماعی بەهەشت بە مرۆڤ دەدات، باسی نوێبوونەوە و (فرە-ستایل) ی دەکات. کاتێکیش ترسی دۆزەخ بە مرۆڤ دەدات، باسی دووبارەبوونەوەی هەمیشەیی و (یەک-ستایل)ی دەکات. **دۆزەخێک هەبێت، دۆخی 'دووبارەیی'یە. بەهەشتێکیش هەبێت، دۆخی 'نادووبارەیی'یە. هەیە سەت ساڵ زیندووە، وەلێ بۆ دە ساڵیش نەژیاوە. هەیشە تەنیا بە دە ساڵ زیندوویتیی دوای پازدەساڵی منداڵی، سەت ساڵ ژیاوە.** تۆ ئەگەر دەپرسی ئەوە بە من ناکرێت، یان بۆم نالوێت؟ ناچارم هەر لێرەوە

پێت بڵێم، "من ئێستە بەو بڕوایە گەییوم، مەرج نییە ئەوی زیندوو بووبێت ژیابێت، کەسێک خۆڵی بۆ نەکرێت بە زێڕ، مرۆڤ نییە، بەڵکو سەلکە-سابوونێکی بێئیرادەیە."

نامەیەک بۆ فاتێ

ڕۆژی چلوشەشەم

ئێستە، نێوچەوانم لە کەچەڵییان، نیکل دەچێتەوە. نەرمایی گوێیەکانم، بە قژە تەنکە ماشوبرنجییەکەم داپۆشراون، عەیبی نییە، ئەوە، کودیبوونەکەی لە چاوی بینەرانمەوە شێردووەتەوە. دەی شوکر، قەیران هەر لە نێوەندی داوە، تەپڵی سەرمی ڕووتاندووەتەوە، ڕاست و چەپی سەلکم، بەهارێکی خۆشە و قژم هێشتە پاییزی نەگەیشتووەتێ و هەڵنەوەریوە. ڕیشم هەیە، وەلێ سنووری هەردوو ڕوومەتمی دانەپۆشیوە، لە چەناگەم تێنەپەڕیوە، ساگسوکێکە، شتێ بە هیی دکتۆر (چیخەف) دەچێت...

ماڵەکەم کە ئۆفیسی کار و دیدارەکانیشمە، کەوتووەتە شەقامی (گالیلیۆ)ی بەناوودەنگی چەقی شاری (مینسک)ی پێتەختی ڕووسیای سپی.

ئەم سبەینێیە لەگەڵ گەردی بەیانی، دنیایەک پۆلیس دەوری ماڵەکەمیان تۆق دا، بە مایکرۆفۆنە قەڵسکەرەکە، پەیام گەیشتە ژووریێ من، ""هێی بەرێز، دەمودەست دەرگەت بکەوە، نیازی هاتنەژوورەوەمان هەیە،" چ بکەم، ئەگەرچی

کەیفم بە چارەی چەکداران نایەت، بەڵام ناچارم بیکەمەوە. هێندە شەپرێو بووم، دەتگوت (لەبەر سەی ڕوو کراوم.)

دەرگە دەکەمەوە، لەسەر کاغەزێکی ئەی-فۆر، وێنەیەک دەبینم، چرچاوێکە، کتومەت ئەو تاریفەی بە باڵا دەبرێت کە لەسەرەوە باسم کردووە. ئەفسەرەکە پرسی، "مەگەر تۆ ئەم وێنەیەی خۆت نەدیوە، کە سێ ڕۆژە شاری تەنیوەتەوە و وەک دزێک داوای دەستبەسەرکردنت دەکەن؟"

کڕ کەتم، چ وەرامێکی لێ بگێڕمەوە؟

"چما ئەوە منم؟"

"بەڵێ تۆیت، خۆت لە خەت دەدەیت؟"

"نا بەرێز ئەفسەر، من سێ ڕۆژە لە ماڵ، ڕێک لەم ژوورەش، دەر نەچوومە. سێ ساڵی ڕەبەقیشە، من خۆم نەدیوە، نە سەیری نەینۆکم کردووە، نە وێنەی خۆیشم گرتووە، تا چاوم بە چارەی خۆم نەکەوێت و شکلی خۆم نەدینم. من دڵنیا نیم ئەم وێنەیە منم یان نا!"

"تۆ، کەس نا، منی (هەیتە) فریو دەدەیت؟ -ئەمەی بە حریتە و پێکەنینەوە گوت...

بەڵێ ئەمە تۆیت، خوارەوە بخوێنەوە، ئەدرێسی ئۆفیس و تاریفت نووسراوە. ما ئێستە کەس هەیە تۆ نەناسێت؟ هەر لە زەوی نا، ئەهلی ئاسمانیش پێت ئاشنا بوون."

"نا، نا، من جەوم دەگەڵ شۆخیی وەهالە نایەتەوە، بێرە ژووری، پێکێ هەڵدەین. من دەزانم تۆش ئەکتەری کامێرای شاراوەیت، ئەتوارت دیارە!"

هاتە ژوورەوە، پۆلیسەکانی دی لە دەرەوە مانەوە. لەسەر کورسییەکەی خۆمم دانیشاند و داوام لێ کرد

بەنێو قسان بکەوێت...

"جەنابی ئەفسەر، ئەم کامێرا شاراوەیە چییە لەگەڵ مندا دەیکەن؟"

"مستەر، کامێرای شاراوە نییە، بەڵام شتێکی شاراوە هەیە، بووە بە مەتەڵ و گێچەڵ بۆت، عەقڵت بەگەڕ بخە و بۆمانی هەڵێنە، بەشکو ئێمەش یەخەت بەر بدەین."

"باشە بیفەرموون، چ باسە؟"

"مستەر، لە سێ ڕۆژ لەمەوبەرەوە، هەڵمەتێک لە دژی تۆ دەستی پێ کردووە، هەزاران کۆپییان لەم وێنەیە، بە وڵات پەرشوبڵاو کردووەتەوە، پارەی زۆریان بە سەتان ڕۆژنامەنووس داوە، تا لەسەرت بنووسن و چوار شانۆگەریشیان بۆ ناوزڕاندنت گەڕ داوە، ئیدی دۆخی شار شڵەژاوە.

شتێکی دیکەش، بە دەقیقی حەفتا شکاتمان لە دادگەوە بەدەست گەییوە، لەم سێ ڕۆژەدا، هەموویان داوای یاساییان لەسەر تۆمار کردوویت."

"هاهاها، بۆچی بەڕێز ئەفسەر، مەگەر من ئەو تیرۆریستە تورکەم کە (نەبی یونس)ی تەقاندەوە؟ یان ئەو وەحشە ئێرانییەم کە (حەلەب)ی خاپوور کرد؟ دە پێم بڵێن تاوانی من چییە؟"

"دیسان بۆ مێژوومان مەگەڕێنەوە مستەر، ئێستە تۆ واقیعی ڕووداوەکانی." ئەفسەرەکە وای گوت.

ئەممممم، ئامەنتوبیلا، کەلوپەلی خۆم پێچایەوە و قات-پانتۆڵە ئیتاڵییەکەم لەبەر کرد، تاقەتی بۆیەکردنی پێڵاوە باتەکەیشمم نەبوو، کالەیەکی فلاتم لەگەڵی لەپێ کرد. جەنابی

ئەفسەر بە تەوسەوە گوتی، "دەی دەی، لە کەیفوسەفای خۆت هەر ناکەویت، پیرەلاو..."

"قوربانم بی،" بە پێکەنینەوە ئەوەم پێ گوت و بەرەو دادگە کەوتینە ڕێ.

کاتژمێر ١١ نۆرەی من هات، لە بەردەم حاکم بە ئەوپەری بێمنەتی و قیتییەوە وەستام، دوای ناوخوێندنەوە، حاکم گوتی، "بەڕێز چۆلی، تۆ وەک سەرۆکی دەزگەی چاپەمەنیی (ئەربێلا) حەفتا داوات لەسەر تۆمارکراوە و گشتیان بە تۆمەتی ناوزڕاندن و خۆهەڵقورتاندنە نێو ژیانیان، داوای قەرەبووکردنەوە و داخستنی دەزگەکەت دەکەن."

"قوربان، جەنابی حاکم، من هیچم بەخۆم شک نایەت، دەکرێت بە دەقیقی پێم بڵێیت چی ڕووی داوە؟"

"مستەر، هۆکاری ئەم دۆخە ناهەموارە، چاپکردن و بڵاوبوونەوەی کتێبی '**حەفتا کاتژمێر لەژێر پێخەفی سۆزانییەکەدا**'یە، کە ناوی هیچ نووسەرێکی لەسەر نییە، بەڵام لای تۆ چاپ کراوە و هەر ئەوەش گومانی باوە کە خۆت ئامادەکار و نووسەری بیت. ئەم کتێبە گۆمی مەنگی شڵەقاندووە و بازاڕی تەنز و کۆمێدیای لەنێو گۆشەی ڕۆژنامە دیار و شانۆییە حەفتانەییەکان، گەرم کردووەتەوە. ئەوانەی بوون بە مەهزەلەی نێو ئەم بازاڕە، داوای مافی شکاندنی شکۆیان لە تۆ دەکەنەوە."

لێپێچینەوە دەستی پێ کرد، سێ سەعاتی خایاند، مشتومڕێکی گەرم، جارێ کڕی و جارێ هاوار، هەڵسان و دانیشتن، بێنەوبەردە... بەداخەوە دواجار دادگە بێدادی کردە سەنگی مەحەک، هێزی پارەی نەیارەکانم، چۆکی مافی ڕەوای

منیان بە عەردێدا دا. پێ ناچێت ئەم کێشەیە بە بەرژوەندیی من بشکێتەوە، لە ئێستەوە دۆڕانی خۆم لەم دۆزە دەبینم.

بەڕێز (ئەنتۆن)ی مافپەروەر و پارێزەری دڵسۆزم، من کە ئەو نامەیەت بۆ دەنێرم، هەوکە لەنێو باڵاخانەی دادگە تەوقیف کراوم و ڕێیان نەدا دەر بچم، بە بەهانەی ئەوەی بەیانی داواکارەکان لە دادگە ئامادە دەبن. تۆش، کە سێ ساڵە لە من بێخەبەری و چ فەرتەنەیەکم نەناوەتەوە تا بێی بەدەنگمەوە، زانییم لە (وارشۆ)یێ نیشتەجێی، تکایە ئەوشۆ خۆت مەست مەکە، بۆ ئەوەی بە دادگەی سبەی ڕابگەیت، بەرەبەیانێ تکتێ ببڕە و سواری قیتار بە، خۆ بگەیەنە سێنتەری مینیسک، تەتەری پۆلیس ئەمشەو ئەم پۆستەت بەدەست دەگەیەنێت، ئەو دەرفەتەیان دامێ کە هەر نامەیەک بۆ پارێزەرێ بنووسیت، دەمودەست بۆی پۆست دەکرێت، بۆیە وات پێ دەڵێم، دەزانم ئەوشۆ بەدەستت دەگات.

ئەنتۆنی ئازیز، دڵنیام ئێستە دەنگۆی گیرانەکەم بڵاو بووەتەوە، هە کەسێ دۆخی منی لە تۆ پرسی، هەر لە ساتی بەدەستگەیشتنی ئەم نامەیەم، پێیان بڵێ، ئەو دەڵێ، 'من پەشیمان نیم، ٦٦ ساڵم تەمەنە، وەک گەنجێکی هەژدە ساڵی، سێ ساڵە بۆ ئەم کتێبە کارم کردووە'. تێبگە کە دەڵێم شێوەی هەژدەساڵییەک ئیشم تێدا کردووە یانی چی! سێ ساڵە، سێ هەزار تاکتیک، فێڵ و دەڕب، پارە، بار، کڵێسا، قیتار، شێتی، گێلی و پێوەندیم بەکار هێناوە، تا بتوانم حەفتا سۆزانی هەرە-هاری ڕووسیا بدۆزمەوە و دیمانەی بن-پێخەفی حەفتا کەسیان پێ بگێڕمەوە. **تاوانی من چییە کە**

لەم حەفتایەدا، (چل) کەسیان قەشە هەرە-دیندار و (بیست) یان وەزیرە هەرە-پاک و (دە)یان حاکمە هەرە-دادگەرەکان دەر چوون؟

ئەی خوێنەرە دلۆڤانەکانم، لەسەرم وەرنە دەنگ... ئێستە کە ساڵی (٢٠٥٧)ە، من ٤٠ ساڵ بەری ئێستە، یانی ساڵی ٢٠١٧، لە شاخەکانی کوردستان مابوومەوە، شەوێکیان خەونم دیت، لە خەوەکەدا، دوای چل ساڵی دی، بووبوومە سەرۆکی نێوەندێکی چالاکی چاپەمەنی لە ئەورووپای شەرقی، هەر لەنێو خەوەکەش، خەونم بەوە دەدیت سۆزانییە ناودارەکانی وڵات بدۆزمەوە و لە ئانوساتی سەرمەستی، خەیاڵیان بدزم و لە کتێبێکدا سیحری زمانیان بەسەردا بخوێنم و دواتر لە دوتوێی کتێبێکدا، بە چاوی خوێنەرانی بگەیەنم. تاکە تاوانێک هەبێت، هەر ئەوەیە خەونەکەم بەدی هاتووە.

هۆ پیاوانی میری، ئێوە یەخەی منتان گرتووە، دەبێت من یەخەی کێ بگرم، کە ئەم خەوەی تووش کردم؟ من وام دەزانی ئێستێ دنیا بەرەوبەرێ چووە، چووزانم بەگی لێ داوە و ئەمێستەش وەک ڕۆژانی جەوانییمان لە واری خۆماندا، لەسەر خەوندیتنیش، چاومان هەڵدەکۆردرێت، گوێمان کەڕ دەکرێت، زمانمان دەقرتێنرێت، پەنجەمان دەشکێنرێت؟

ئەنتۆن، بە ڕاگەیاندنەکانی ڕووسیای سپی بێژە، بەڵێ ئەو نووسەری کتێبی (حەفتا کاتژمێر لەژێر پێخەفی سۆزانییەکە) یە، پیاوانی دین و پیاوانی داد، تەمای سزادانی منیان هەیە، چونکە پێخەف لەسەر عەورەتیان لا کەوتووە و خەوتنیان لێ تێک چووە.

من لە ڕێی تۆوە، داوا لە هەموو ئازادیخوازانی وڵات

دەکەم، لە جۆری سزادانەکەم کۆمەکیم بکەن، ڕۆژانە لە بەردەم دادگە گردببنەوە. داوای من ئەوەیە، لەجیاتیی زیندانیکردنی چەند ساڵێک و باج-ژماردنی نازانم چەند ڕوبڵ، با هەڵم دەنە شوێنێک، خەودیتنی تێدا نەبێت، گفتیان پێ دەدەم، ئەوسا خەوتنی ئەوان خۆشتر و زۆرتریش دەبێت. ئاخر گومانێکتان لەوەدا نەبێت، تا خەوبینینی یەک نووسەری خۆنووس مابێت، سەری کۆماری کۆشک و سەری ڕەش و سپیی کڵێسا، خەوتنێکی ئاسوودە بە چاوی خۆیانەوە نابینن.

بژیێ ئازادی و بمرێ ژێردەستەیی. سڵاو لە سەربەستان...

دروود بۆ (بە یادی سۆزانییە غەمبارەکانم)ی گابرێل مارکیز و (نانی ڕووت)ی حەمەشوکری. کە ئەوانیش وەک من عاشقی ئەوە بوون، یاداشتی سۆزانییەکان بنووسنەوە و یەکەم پێڕیش، مەلاکان بیخوێننەوە.

ئۆ، بەر لە پایانێ، با ئەوەشت بۆ بنووسم، وەلێ ئەوە تایبەت بۆ تۆیە ئەنتۆن، با ئەوانی دی نەیزانن. من کە سێ ساڵە سەیری نەینۆکم نەکردووە و وێنەی خۆم نەدیتووەتەوە، بە چی ئەو تاریفەی سەروچاوی خۆمم لە دەستپێکدا بۆ تۆ کردووە؟ ئێستە ئەو بەیانییەم دێتەوە یاد، کە دوای بەزمورەزمی شەوێ، ئەو سۆزانییەی لەگەڵ سەرۆکی دادگە خەوتبوو، ڕازاندمییەوە و گوتی یەک خولەک چاوت دابخە، وەم کرد، دام خست و گوێم لە چرکەیەک بوو، وەلێ کە چاوم کردەوە هیچم نەدیت و لە قاقای پێکەنینی دا و گوتی یارییم لەگەڵ کردیت. ئێستە زانیت بۆ لەم وێنەیەی، کە لە شارێدا بڵاو بووەتەوە، چاوم داخراوە؟ ئەوە کەتنی سۆزانییە پیرە-قۆترەکە بوو، ئەو بەو فێڵە تاکە کەس بوو،

وێنەیەکی منی گەیاندووەتە ڕۆژنامەکان. ئەوەشم بیر نەچێت، ئەفسەرەکە دەیگوت، ڕۆژنامەکان ناسناوی (شەیتانی پێش تاوان)یان لێ ناویت.

تکایە... هەر کە ئەم نامەیەت خوێندنەوە، کۆپییەکی لەبەر بگرەوە و بۆ (فاتێی قەڵاتێ)ی بنێرە جا لە هەر قوژبنێکی ئەو دنیایەدا بێت...

ئیمزا

زیندانیی کاتیی دادگەی مینیسک.

ڕۆژی چلوحەفتەم

بەرەبەیان و دەمەوئێواران، لەگەڵ هەر هەناسەیەکی نووسین، گەڵای هاوڕێیەتیی درەختی ڕۆژگارم دەبینم، کە چۆن بەرگەی شنەبای ناخ ناگرن و هەڵدەوەرن. کاروان ناوەستێ، وەلێ تا گەیین بە گۆڕەپانی ئازادبوونی تاک، سوار سەت جار دەپەڕێ، دڕک لە قاچان دەچەقێ. هەواری سەربەستێ، باجی زۆرە و هەموو ڕێبوارێک خۆی لە قەرەی نادات و تا هەواری مەبەست، لەگەڵ کاروانەکە هاودەم نابێ ئەوی سەرێکی سەرکەشی وەکو منی هەبێ، ئازار دەرەقەتی نایێ، چۆک بۆ دڵی ڕۆژگار و مەیلی دڵان دانادات، با چ کەسێ نەمێنێ، بەتەنێ، بەفر بە سەحرا دەگەیەنێ. تامی ئازادی، نۆشینی کۆنترین شەراب و ماچکردنی دەگمەنترین پێستە دەهێنێ، ئاخر بەبێ ئازادبوون، مرۆ ئەمانە نابینێ. بژێ نووسین و بمرێ نەنووسین.

دانەیەک بۆ فاتێ

ڕۆژی چلوهەشتەم

"وەختێ سەرلەشکری ئازار، تیری ژەنگاوی و بێڕەحمانەی دەهاوێژێتە گۆڕەپانی ناخ و دەروون، شووشەی دڵ هەپڕون بە هەپڕون دەکات، هەر مرۆڤەو بە جۆرێک، بە دەنگ و بە جوولەیەک، ئەوانی دی لە ئێشوئازاری زام و پێکانەکەی ئاگادار دەکاتەوە. هەیە هانا بۆ گۆرانی دەبات، بە گۆرانی ئاخەئاخی سینەی، ئازارەکەی دەگەیەنێت. هەیە پەنا بۆ مەستی دەبات، بە مەستبوون دڵۆپی برینەکانی دەبارێنێتە سەر هۆشی ئەوانەی لە دەوریدان. هەیشە پڕ دەداتە کڕبوون و بێدەنگی، بە کڕبوون، سەختی و قووڵیی برینەکەی دەگەیەنێت، ئەمەیان ترۆپکی گوتن و دەربڕینە. کڕی بە پڕدان نەبێ دەستەمۆ نابێ، ئاخر کڕبوون هێندە بەهێز و بالایە، بە هەوەنتە چۆک دانادات، مرۆی خۆی دەوێت دەرەقەتی بێت، نەخاسمە لەم دەوروزەمانەدا کە زۆرینەمان قسە دەکەین بێ ئەوەی هیچ بڵێین... **ئەرێ ئەرێ، کڕبوون بەندەنی گوتن و ترۆقەلانی دەربڕینە، ئەی نابینی هەر کاتێ دەبینین یەکێ بێدەنگ و کڕە، درک بەوە دەکەین کە هەناوی پڕە... پشتی ژیانی کووڕە...**

ئاخی سۆزتماک و دڵی ئاگر و گڕە... هەنگوینی شەوانی لێ تاڵ و لووسیی سپێدانی لێ دڕە... بێدەنگی فەریادڕەسی حاڵ و دەرمانی حەفت دەردانە، خودا کڕە، بێدەنگی نەمرە."

بەر لەوەی بکەوێتە نێو حاڵی سەماع و بە ئاوازی ترپەی دڵی، بە یادی خودا سەما بکات، پیری دەستەگیر، لە سەربانی خانەقاوە، وەهای بە فاتێ فەرموو.

ڕۆژی چلونۆیەم

ئاخیروئۆخری بەهاری ٢٧١٣ی کوردی، لە دوای دیدەنی هەوار و کەلەپوورخانەی (ئیبن سینا) لە (هەمەدان)یڕا بۆ (بەستام)ێ چووین و لەوێشەوە دوای شەوێک مانەوە لەتەک (بایەزیدی بەستامی)دا، بۆ مەشهەدێ بەڕێ کەوتین.

ڕێوانی مە، پێشنیازی چوونە سەر مەزاری (ئەبوولحامیدی غەزالی) بۆ کردین، هەڵبەت ڕێمان بە نێزیک طوسی جاران دەکەوت. ئەزیش قایلبوونی خۆمم بۆ ڕانوێرا...

بۆ نا؟ غەزالییەک کە تا هەوکەش بە بەناوودەنگترین زانای یار و نەیار بە فەلسەفە ناوی ڕۆییوە، ئەمێستەش خوانی بیرمەندان بە باسوخواسی وی دەڕازێتەوە، با هەواری هەمیشەییی ببینین و بۆنوبەرامەی سەتان ساڵەی دونیای خۆشڕەو لە کەللەمان بداتەوە.

سۆفییان گۆتەنی زیارەتی خۆمان کرد، دیمەنی سوونەتیی ئەوێندەرێ، پەلکێشی نێو سەماع و چڕینی کردین، بە سرووشتی حاڵ بووبووین بە هۆزانڤانی سەرمەست.

مامە دێوانەیەکی سەروڕیش ماشوبرنجی و چاوگەورە لە

بەردەرگەدا ڕونیشتبوو، شێوەی لە جۆری مرۆڤی دونیای (ماددە) نەدەکرد، پێ دەچوو سەر بە دونیای (واتا) بێت و بە مۆڵەت بۆ کێشانی جغارەیەک لە گۆڕێ دەر هاتبێت.

وەختێ چاکوچۆنیمان دەگەڵی کرد، یەکڕاست تاریفی خۆی کرد و خۆی ناساند، ئەو سۆفییەکی ئەفغانی بوو، سالیکی تەریقی بایەزیدی بوو، ئادابی (صوحبەت) و مەقامی (سیاحەت)ی تێدەپەڕاند.

هاتە سەر باسی غەزالی، بە لەبزێکی شیرینەوە گوتی:

"حەزرەتی غەزالی لە کیمیای سەعادەتدا ئێژێت:

ئەو کەسەی بە هۆی ئەوەی باشت ناناسێت دژایەتیت دەکات، لەو کەسە زۆر باشترە، کە بە هۆی حەسوودییەوە دوژمنداریت دەکات."

فاتێ گوتی، "جا ئەمە چۆن؟"

گوتی، "ئاخر ئەوەیان کە لەبەر نەزانین و نەناسینتەوە دوژمنداریت دەکات، هەر کە هۆکاری نەزانین و نەناسینەکەی بۆ ئاشکرا بوو، ئیدی چی دی لەسەر ئەو شتانەی پێی نەزانیبوو، دژایەتیت ناکات... بەڵام ئەوەیان کە بە هۆی حەسوودییەوە دژایەتیت دەکات، تا زێتر بتناسێت، ئیرەیی لەبەرامبەرتدا زێتر دەبێت و پتر پەرە بە دوژمندارییەکە دەدات."

ژنێکی ئیختیار لەولاوە لەبەرە خۆیدا دەیگوت، "ئەز هەمی دەم یاری حەسوود بە نەیاری نەزان، دەگۆڕمەوە."

ڕۆژی پەنجایەم

"سڵاو، برادەر چۆنیت؟"

"سپاس ئازیز، وام کە هەم."

ئەم لەیەکترپرسینە بە (تۆقە)یەکی فاتێ هاودەم بوو، دوای چاکوچۆنی، قل قل پێدا هات تا لەگەڵ هاوڕێیەکانی دیکەشم تۆقە بکات. گەییە نۆرەی (م. سەڵاح)ی، سەڵاح دەستی کشاندەوە، دەتگوت بۆ 'مولاکەمە حورە' خۆی حازرکردووە، هێندە توند پەنجەکانی نووشتاندووەتەوە نێولەپانی - دەستی بە مستی ڤاندام دەچێ - وەک ئەوەی خۆی بۆ وەشاندنی ئامادە کردبێ.

سەڵاح تۆقەی نەکرد، شکایەوە شکایەوە، بە کپی بۆ جێی خۆی کشایەوە.

دانی سبەینێ

بازنە لەدوو بازنە، دووکەڵی نێرگەلەی (هێژا) لەسەر سەری من بەرز دەبێتەوە. تامی (موعەسەل)ەکەی بۆنێکی خۆشی هەیە، هێژا تەمای وایە، کارامەیی خۆی لە کێشانی ئەو (جغارەفیل)ە نیشانی من بدات. (ڤیان) وەژووری کەوت،

لە دەرگەی دواوەی کافێ هاتە ژوورەوە. لەوسەرییەوە سێ هاوڕێی خۆی، ئاماژەیان بۆ شوێنی دانیشتنی دەکرد، دیارە زووتر شوێنیان بۆ گرتووە. ڤیان بۆ لای ئەوان چوو. هێژا گوتی، "من دەچمە لای ئەو کچە و دێمەوە." گوتم، "بڕۆ."

دوو مێسجم نووسی، سەرم هەڵبڕی، هێژا هاتووەتەوە شوێنی خۆی.

گرژومۆن، بڕۆی وەک کەوان، بۆ ڕاوەشاندنی تیغی چاوەکانی قەوس بووبووە.

"هێژا چ باسە؟ ئەوە کێ بوو؟"

" کچی پوورمە، ناوی ڤیانە. خۆت دەزانیت سێ ساڵە نەگەڕاوەمەتەوە، ئێستەش کە سێ ڕۆژە گەڕاوەمەتەوە، هێشتە ماڵی ئەوانم نەدیوە، ئێرە ڕێکەوتێکی جوان بوو، بەڵام ئەو هاوڕێیەی ناشرینی کرد."

"بۆ؟"

"پاش چاکوچۆنی، ڤیان قل قل منی بە هاوڕێیەکانی ناساند. ئەو کچەی سێیەمت دیوە؟ ناوی فاتیمە. دەستی کێشایەوە، تۆقەی لەگەڵ نەکردم، زۆر تەریق بوومەتەوە برا زۆر..."

.ترن ترن... ڤیان مەسجی ناردووە:

"سۆری هێژا، ئەم هاوڕێیەم شەرمی کرد تۆقە بکات، لای وی عەیبەیە".

دانی ئێوارێ

هەوکە لە نێزیکی کۆتران و لەنێو کتێبان، لە لاپەڕەی ئێمڕۆی دەفتەری - ڕۆژانەنووسییەکەمدا قەڵەم دێنم و دەبەم. با بنووسم:

"م.سەلاح، تۆ ئەمڕۆ کە لەبەر دینداریی تۆقەت لەگەڵ فاتێ نەکرد، گوناحەکەت دووقات بووەوە. دامان نا تۆقە حەرام بێت، ئەی دڵشکاندن و شکاندنەوەی ئەم ئافرەتە چی؟ بێشعووری چی؟ ئەگەر تۆقەکردن جارێک گوناح بێ، تۆقەنەکردنەکەت دوو جار. ئەگەر غەمی دینداریت بوو، لانی کەم گوناحە کەمەکەت هەڵبژاردبایە."

خودا لەسەر بێشعووری، دەمانباتە دۆزەخێ...

" هاوڕێی ڤیانی کچە پووری هێژای هاوڕێم، تۆ کە لە ترسی (شەرمە)ی کەلتوور و (عەیبە)ی کۆمەڵگە لەگەڵ هێژا تۆقەت نەکرد، شەرم و عەیبەی گەورەتر لەو تۆقەکردنە، تەریقکردنەوەی ئەم کوڕە بوو. دە لانی کەم عەیب و شەرمە چکۆلانەکەت هەڵبژاردبایە."

خودا بە هۆی بەشعووریی دەمانباتە بەهەشتێ...

چرک... چرک

دوو وێنەی ئەو لاپەڕەیەم گرت، هەنووکە لە ڤایبەر بۆ سەلاحی دەنێرم، با پەیامەکەم وەخوێنێت. دەی ئەوی دی بۆ ڤیانی دەنێرم بەشکو بۆ فاتێی بنێرێت...

نیوە شەوێ

ڕۆژی پەنجاویەکەم

بۆنی هەڵاڵان دێ...

"کە گوتیان ئەوڕۆ خولقت نییە و بێزاری، زانیم پڕ لە ئازاری، لەم فەزایە بەرهەراوەی وجوود بێ لانە و ئۆقرەی، حەیران و تارومـاری...

هەرچی بڵێی لە ژێدەرە ژەهرینە ئێشبەخشەکەی ڕووە دزێوەکەی وجوودەوە هەڵی دەقوڵێنی، گەر بڵێم کەمێ هێور بەرەوە دادت نادا. چونکە بە گرکانێک بگوترێ، "هێور بەوە" تۆقەڵانی نادادیی و بەندەنی نادانییە. دەزانم ئەوەی تۆ دەرت بڕیوە گڕکانە... خەزانی گەڵاکانی ستاتیکایە.

ڕەنگە نەتوانم هیچ شتێ بڵێم، تا وەک هەتوانێ، سارێژی ئەو هەموو زامانە بکات، بەڵام هاڵاوی خەیاڵێک لە ئەندێشەم بەربارانێکی داباراند و زانیم دەبێ بورکانەکە پتر هەڵکفێ و هەر هەڵقوڵێ و هەر بپژێ، تا دەگاتە ئەو ڕادەیەی تەواوی زامەکان لە ڕۆحە لانەوازە بێدادەکەی من، تۆ، کامۆ، حەمەزیاد و بەخۆکەی شێتدا، دارستانێ دەڕوێنێ... شارستانێ بونیاد دەنێ... خەمستانێ بە سینەی ڕابردوو هەڵدەواسێ. ئەوانی

وەک (ڕەزەرفۆرد) و (پاستۆر) و تەواوی ئەو دکتۆرانەش، کە مرۆڤایەتیان لە مەرگی مەلاریا و بەلهارزیا و سیلیش ڕزگار کرد، هەمان ئەو زام و ئازارەی (فیراقی ئەحباب)یان بەدەست ئەو نەهامەتیانەی گەردوونەوە دیوە.

ناتوانم چ بێژم، ئەوە نەبێ با ڕووی بورکانەکان لە زەوی بکەینەوە، نە دەگەڵ ئاسمان چمان پێ دەکرێ، نە دەکرێ گەشتێک بە تەواوی وجوود بکەین و زامە ئەبەدی و ئەزەلییەکانی لە کۆڵ کەینەوە.

ئەو ئازارانە بوون، هەڵکەوتە ناوازەکانی ڕۆژاوایان گەیاندە ئاستێک، کۆتایی بە زامەکانی خۆیان بێنن.

خەم هێندە بە قووڵی هەڵمەگرە... دەی با لەو پێنجودوو ڕۆژەی کە دەژیین، تێروتەژی بین لە چێژی ژین."

فاتێ ئەو نامەیەی بۆ خوێندمەوە، کە سالار بۆمی هەناردووە.

ڕۆژی پەنجاودووەم

نەوجەوانێکی نووسەر، نەخۆش کەوتووە. سەری قاڵ و دڵی ویران بووە. پزیشک نەماوە لەم وڵاتە سەردانی نەکات، گشتیان دەڵێن، "نەخۆشییەکەی (نووسین)ـە."

هەمووشیان دەستەوسانن لە دانانی چارەسەری و دەرمان بۆی دواجار لە ڕێی فاتێوە تەبیبێکی شەعبی، دەردی بێ دەرمانی ئەوی دۆزییەوە، بۆی نووسیوە:

"نەخۆشییەکەی تۆ، هیچ چارەسەرییەکی نییە، تەنیا زیترکردنی نووسین و پتر نووسەری نەبێت..."

ڕۆژی پەنجاوسێیەم

برینداركردن هەموو كات خراپ نییە. هێندێ جار (خدری زیندە)یە، خەوتوان بێدار دەكاتەوە. لێت مەمنوونم، وەختێ دێی (توێكڵ)م بریندار دەكەیت، بە نووكی تیغی تۆوە، لە كێم و زوخاوی (نێوک)م ڕزگارم دەبێت.

ئەو قونجیركەیەم لە سینگت نەدابا، لەكوێ دەتزانی نێو سینەت هێندە پڕ لە دەرد و بەڵایە؟

لەپێناو شكۆی بەژنوباڵای تۆیە، ئەو چاویلكەیە دەشكێنم، كە وای لێ كردوویت بە 'پیرۆز'ی لە هەموو شتێك بڕوانیت.

لەبەر هۆشی تۆیە، دێم فووێك لە هەردوو چاوانت دەكەم، تا ئیدی بە چاوانی خۆت ببینت. ئێ دە ببینە جوانییەكانی دوای ئازاری برینداركردنی پیرۆزییەكانت ببینە.

ئەو ڕۆژەی فاتێ بە بەربوونەوەكەی لەنێو بازاڕدا بریندار بووبوو

ڕۆژی پەنجاوچوارەم

خـودا دەیتوانـی، بـە داپۆشـراویی یـان بەبـێ دەموچـاو، ئـەو مەخلووقـە، بخولقێنێت. کـە وەهـای نەهێناوەتـە بـوون، ئازادیی وێ داوە، بۆ لـێ ناگەڕێیت هـەر بـەو ئازادییـە بمێنێتـەوە کـە پێی خولقـاوە؟ ئەگـەر سیمای وی، سـەرچاوەی فیتنەیـە، بۆچـی لـە خـودا ناپرسـی: بۆ فیتنـە دەخولقێنیت؟ چما خـودا، بەدیهێنـەری خراپـە و شـەڕیشـە؟ لەجیاتیی داوای پەنهانکردنی سیمای ئـەو بکەیت، بۆ چاوەکانی خۆت پاکژ ڕاناگریت؟ ئەوە چ ئیدۆلۆژیا و تارماییەکە، ڕێت لـێ گوم دەکات و لـە ئەوانی تـرت دەکات؟ **هـەر ڕێیـێ لـە ئەوانی دیکـەی کردیت، وەبـێ دوودڵی، خۆتی لـێ بکـە**... ستایشـت دەکـەن بـەوەی سـورەتێکت بەنـاو کراوە، لـێ کـە لـە پیـاوێ دەچەقـن و بیانەوێـت سـووک و بێنرخـی بکـەن، ئێژن، "دەڵێی ژنیت!" دەڵێن بەهەشـت لەژێـر پێیەکانی تۆیە، کەچی هەرچی ئازادی و سەربەستیی بەهەشتییانەی تۆ هەیـە، لەژێر پێی خۆیـان نـاوە، بەهەشـت لەژێر پێی ئەواندایە... بوێر بـە، دووربین و وردبین بـە... شکۆی شانشینی وجوودی خـۆت، بـە سەرپشـکی ژیـان، شـێنا و شـێدار ڕابگـرە... گەهـێ

یەکێ گوتی، "فیتنەیە، خۆت داپۆشە." عەرزی بکە، "شەڕابی ئاکار بنۆشە!"

فاتێ ئەوەی حەقیقەتێکی تاڵە...

فاتێ، "دەزانم، باش دەزانم..."

"چۆن دەیزانیت؟"

فاتێ، "هاوەڵی تۆم..."

ڕۆژی پەنجاوپێنجەم

فاتیئ گوتی، "ئەگەر ئێستا ژیانی (ماددی) جێ بهێڵیت و بمریت، لێت بپرسن، 'چیت بۆ مرۆڤایەتی کردووە، چیت لەدوای خۆت بۆ خەڵک و سودی خەڵک جێ هێشت؟' وەڵامت چی دەبێت؟"

گوتم، "دەڵێمە زاتی حەق: ئەگەر «هیچ»یشم بۆ مرۆڤایەتیی نەکردبێت، ئەوا «هیچ»م لە مرۆڤایەتی کەم نەکردەوە. ئەگەر «هیچ»یشم لەدوای خۆم جێ نەهێشتبێت، کە سوودی بۆ خەڵکی هەبووبێت، ئەوا «هیچ»یشم جێ نەهێشتووە، کە زیان و نەهامەتیی بۆ مرۆڤایەتیی هەبووبێت."

پیری دەستەگیر گوتی، **"ڕۆڵەم، ئەگەر بۆ مرۆڤایەتی سووددار بوویت، یان لانی کەم، زیانێکت نەبووبێت و مرۆڤ کردبێت بە(چەق)ی ژیانت لەم قۆناغەدا... بە کردگار، ماوات چەقی جەننەتە."**

ڕۆژی پەنجاوشەشەم

لە مەملەکەتی دڵ و ئەڤیندا، مەحەببەت پڕە لە شەرم و شکۆ، بۆیێ دەگەڵ چوونە ژووریێ، هەر زوو دەست لە خۆت بشۆ.

ئەگەر خۆشت خۆشدەویێت، دەبێت هەر لەبەر وی، خۆت بوێت.

صافیی گوتەنی، "گەر غولامیم پێ کەڕەم کەی، پادشاییم بۆ چییە؟"

گەدایی عیشق پادشاییی عالەمە و نهێنیی وجوود لەلای ئەواندا، تەنێ مەحەببەتە.

بابای ڕێبواری ڕێی ئەوین، زۆر جار ئارەزووی دیتنی وی ناکات، لەبەر وەی نا، کە حەز بە دیداری نەکات، نا، دیوانەی دیدەنییەتی... لێ پێیی وایە، چاوەکانی ئەو، لە ئاست ڕووی پاکژی یاردا، نیین... خولاسە: ئەگەر کاسە و پەرداخت بە خۆشەویستی پڕ بووە، ڕێنیشاندەرەکەی ڕێی ئەوینت لێ ون بووە، ئەم ڕێنوومایییە بە دیواری دڵت وەنێ:

"ڕێ بەبێ ڕێبەریێ، دوور و دژوار دەبێ."

نامەی فاتێ

ڕۆژی پەنجاوحەفتەم
کۆتاییی سەرەتا، سەرەتای کۆتا

چەند ساڵێکە هیچ هەواڵم لێی نییە، ئەمڕۆ ئەڵڵاخوایی لەنێو قەیسەریدا، لای دوکانی خەلیفە عەبدولباقی کەوتەوە بەرچاوم...

"سڵاو، فاتێ کووێ؟"

"ئۆۆۆۆو، چاوی سەرم... زۆر باشم، ئەتوو کووێ بابی بابم، حاڵ و وەزعت... دنیا چ بێوەفایە، دیارە دنیا دای نابوو وەها بێ دەگەڵمان کابرا؟"

"ئا فاتێ، ئەوە سوونەتی حەیاتە

ئەرێ فاتێ، دوو-سێ ساڵە، ناوت لەنێو کۆڕە گەرمەکانی هەولێر ساردبووەتەوە و ناو و دەنگت لەسەر قەڵات و بنارەکەشی، نەماوە..."

"ئەرێ بۆچی تۆ وەک بەرزەکی بانان بۆی دەر چوویت و چی دی شانت نەدا بەر ڕامالینی تۆزوگەردی نێو شارێ؟"

فاتێ، "بڵێم چی، کابرا بڵێم چی،

زرووفەکەم وەها دەخوازێت...

من بەهەڵە لێرە هاتوومەتە بوون... دەبێت هەر بەهەڵەش سەر بنێمەوە..."

"هاها فاتێ، ئێستەش فەلسەفە و فیکرت هەر ماوە...

بەس پێم بڵێ،

بۆ وا سیس و کزۆڵ بوویت، گوڵی جوانییت بۆ وا ژاکاوە؟

باڵندەی فیکرت بۆ ساڵانێکە بەسەر ئەم شارە هەڵنەفڕیوە؟

ئەو کچە چالاکە بزێوە، کێوە چوو؟"

(دایە! کەباب... ئۆتا کەباب نەجار، دەی کەبابم لۆ بکڕە.)

منداڵێکی دە-دوازدە ساڵانە جانتاکەی شانی فاتێی ڕادەکێشا و وەهای پێ دەگوت.

ڕووم لە فاتێ کرد، "فاتێ ئەوە کێیە؟"

فاتێ، "منداڵی پیاوەکەمە."

"منداڵی پیاوەکەتە یانی چی."

فاتێ، "دوو ساڵە سەربەهەوێ شووم کردووە...

شووم کرد

سەربەهەوێ، مێردم کرد"

"فاتێ، تۆ لە هۆشیارترینی کچانی شار بوویت، هێندێ جار دەیانگوت کچە فێمێنستەکە، ئامان چیت کردووە؟"

"هیچم نەکردووە."

" نا، زۆرت کردووە..."

"ڕاستە، زۆرم کردووە، بەری درەختی هۆشیاریی ژنێکم لە جڤاکی خۆمان پێشکێشی کچانی دی کردووە."

"هۆ دۆست،
کاتێ لوولەی تفەنگی خێڵ و عەشیرەت، شیرە و بۆڕەی مایکی مینبەر بڕیاریان لێ دا، فیل هەیە فزەی لێوە بێ و بتوانێت بڵێ لەل؟ کە جامانە لە سەر بادراوە و سمێڵی پیاوەتی سڕایەوە، ژن هەیە بوێرێت بڵێت نا؟"

"وەسیەتی من بێ،
ئەو ڕۆژەی مردم
دەمەو ئێوارەکەی بمنێژن."

فاتێ، ئێوارانم بنووسەوە هەوڵێکە بۆ خوڵقاندنی ژنێکی بوێر و ڕاشکاو و دژەباو. خوڵقاندنی ڕاستگۆییە. هەوڵێکە بۆ ئەوەی ژن وەک کائینێکی بێدەنگ بێتە گۆ و بە زۆربەی زۆری ئەو شتانەی کۆمەڵگا بڤەی کردووە بڵێ نا.

ENDÊŞE

٥٠٠٠ دینار